

1 KORINTIOS

PABLU KORINTO LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

**Pablu Korinto llaktapi Jesukristuta
kreyikmasinkunata rimachin.**

1 ¹Tata Dios munaptin *Jesukristu ñuka Pabluta akllawashka rimananta yachachikunaynipa. Kaypi ñukawan tantalla yanapawak wawkinchi Sostenes. ²Kankuna chay Korinto llaktapi Tata Diosta kuyakmasinikuna kaptikichi ñuka Pablu wawkinchi Sosteneswan kay kartata killkaykaykichi. Kankuna Jesukristuta kreyishpa kawsaptikichi Tata Dios akllashushkankichi paypa wambrankuna kanaykichipa allita rurashpa kawsanaykichipa. Chaymanta maypipish kaptin Jesukristuta kuyak runakunata killkaykani. Jesukristu ñukanchikunata paykunata kamachiwanchisapa. ³Munani Tata Diosninchi Señorninchi Jesukristuwan kankunata sukaman tukuy layapi yanapashunaykichipa kushichishunaykichipa.

**Pablu Tata Diosta agradezin
Korinto llaktapi kreyikuk
runakunata yanapaptin.**

⁴Kankuna Jesukristuwan tantalla kawsaptikichi Tata Dios sukaman yanapashuykankichi. Chayrayku payta agradezini.

⁵Kankuna Jesukristuta kreyishpa kawsaptikichi Tata Dios sukaman yanapashushkankichi rimananta entiendishpa allita rimashpa yachachikunaykichipa. ⁶Chashnamanta ñukaykuna Jesukristu salvawananchikunata yachachiptinikuna kankuna allita kreyishkankichi. ⁷Chashna kreyikushpaykichi Señorninchi Jesukristu shamunanta shuyaptikichi Tata Dios atipachishunkichi alli runakunata rurashpa kawsanaykichipa. ⁸Allpa tukunan diyakaman Tata Dios yanapashunkichi sinchikushpa allita rurashpa kawsanaykichipa. Chaymanta Jesukristu shamuptin mana ni pi chatashunkichichu. ⁹Tata Dios willawashkanchikunata ruranka. Chayrayku kayawashkanchisapa wambran Señorninchi Jesukristuwan kuyanakushpa kawsananchikunapa.

**Pablu yachachikun ama
chikninakushpa
ashuchinakunankunapa.**

^{10,11}Wawkinikuna, paninikuna, Kloepa wasinmanta suk runa willawashkasapa kankuna chikninakushpa kawsaykanaykichita. Chayrayku Señorninchi Jesukristupa shutinpi roygaykichi tukuy Jesukristuta

kreyikmasikichiwan kuyanakushpa yanapanakushpa kawsanaykichipa. Amana chikninakushpa ayninakushpa kawsaychinachu. ¹²Kankuna manashi allitachu parlankichi. Sukkuna rimankichi: “Ñuka Pablupa yachachikunanta kreyini.” Sukkuna rimankichi: “Ñuka Apolospa yachachikunanta kreyini.” Sukkuna rimankichi: “Ñuka Pedrupa yachachikunanta kreyini.” Sukkuna rimankichi: “Ñuka Jesukristupa yachachikunanta kreyini.”

¹³Chashna rimashpaykichi mana kuskatachu rimaykankichi. Jesukristuka manami patumaduchu kashka. Manami ñukachu suk kruspi chakatadu kashkani kankunata salvanaynikunapa. Manami ñukapa shutinipichu bawtisakushkankichi. ¹⁴Ñukaka wawkinchi Krispollata Kayollata bawtisashkani. Tata Diosta agradesini paykunamanta mana ni suk kankunata bawtisashkaynirayku.

¹⁵Chayrayku mana atipankichichu rimayta ñukapa shutinipi bawtisadu kanaykichita. ¹⁶Ariya Estefanaspa familyankunatapish bawtisashkani. Paykunallata yuyani bawtisashkaynita.

¹⁷Jesukristuka kachamuwashka salvakuk kananta yachachikunaynillapa. Mana bawtisanaynipachu kachamuwashka. Mana runakunapa yachanankunatachu yachachishkaykichi. Runakunallapa yachanankunata yachachikuptinika Jesukristu kruspi wañushkanta mana kreyinmansapachu.

**Tukuy runakunapa yachananmanta
Tata Diospa yachanan ashwan
allimami.**

¹⁸Ñukanchikuna Jesukristu salvawananchikunapa kruspi wañushkanta yachachikuptinchikuna tukuy kastiguman rik runakuna rimansapa llullakunanchikunata. Chaykamanka ñukanchikuna uchanchikunamanta salvadu

kashpanchikuna yachanchisapa Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios atipananta salvawayninchikunata.

¹⁹Tata Dios killkadunpi willawanchisapa: “Ñukaka yachaysapa runakunapa yachanankunata kulluchisha. Yuyayninkunata wakllichisha.”

²⁰Tukuy chay yachaysapakunapa, tukuy chay yachachikuk runakunapa, tukuy chay rimay shimikunapa yachanankunaka mana nimachu. Tata Dios yachachiwashkanchisapa tukuy paykunapa yuyayninkuna yachanankuna mana nima kananta. ²¹Tata Dios alli yachak kashpa yacharkan mana ni suk runa yachaysapa kashpapish kikinllamanta payta riksinanta. Runakuna yachachikunaynikuna llulla kananta rimaptinkunapish Tata Dios munarkan rimananta kreyik runakunallata salvaysapata.

^{22*}Judiyu runakuna munansapa ñukanchikuna almirana runanakunata runananchikunapa chayta kawashpara kreyinanchikuna. Mana judiyu runakuna yachanankunallata kreyishpa yuyansapa Jesukristupa rimananta llulla kananta.

²³Ñukanchikuna yachachikunchisapa Jesukristu Tata Diosmanta shamudu runa kashpa kruspi wañushkanta salvawananchikunapa. Chashna yachachikuptinchikuna judiyu runakuna yuyansapa yachachikunanchikuna millanapa laya kananta. Mana judiyu runakuna rimansapa llulla kananta.

²⁴Tata Dios tukuy laya atipak kashpa Jesukristu wañushkanrayku atipan tukuy payta kreyik runakunata salvawayninchikunata judiyu mana judiyu kaptinchikunapish. Jesukristu ñukanchikunapi kawsashpa allimata yachachiwanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa.

²⁵Runakuna alli yachak yuyanakushpa rimansapa Jesukristu salvawananchikunapa wañushkan llulla kananta. Chashna

rimaptinkunapish Tata Dioska paykunamanta sukaman ashwan alli yachakmi. Paykuna rimansapa Jesukristu wañushka kaptin mana nima atipak kananta. Chashna rimaptinkunapish Tata Dioska tukuy paykunamanta ashwan sinchi atipakmi.

²⁶Wawkinikuna, paninikuna, yuyaychi mana aypa yachaysapa runakuna kanaykichita. Mana aypa kamachikuy yachak runakuna kankichi. Mana aypa kullkiyukchu kankichi. Mana chay laya kaykaptikichi Tata Dios akllashushkankichi. ²⁷Kankuna mana yachaysapa runakuna kaykaptikichi Tata Dios akllashushkankichi chay kikinkuna yachaysapa yuyanakup runakunata pinkachinaykichipa. Mana kamachikuy yachak runakuna kaykaptikichi Tata Dios akllashushkankichi chay kamachikuk runakunata pinkachinaykichipa.

²⁸Tukuy mana Tata Diosta kreyik runakuna washanchawaptinchikunapish mana munawaptinchikunapish Tata Dios akllawashkanchisapa. Ñukanchikuna mana nimapa paykunapa kaptinchikunapish Tata Dios akllawashkanchisapa kikinlla kreyinakup runakunata kawachinanchikunapa mana yachak kanankunata. ²⁹Tata Dios akllawashkanchikunarayku mana ni pi atipankasapachu alabanakushpa payta willayta yachaysapa kanankunata.

³⁰Kikin Tata Dios salvawashkanchisapa Jesukristuwan tantalla kawsananchikunapa. Chashna Jesukristuwan tantalla kawsaptinchikuna payka yachachiwanchisapa Tata Diospa rimananta entiendinanchikunapa. Tukuy uchanchikunamanta perdonawashpanchikuna yanapawanchisapa paypa munananta rurashpa kawsananchikunapa. Nawpa mana alli rurashkanchikunamanta salvawanchisapa amana uchallikushpa kawsananchikunapa.

³¹Chashnashina Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa: “Kankuna alabanakunayashpaykichi Señorninchita riksishkaykichirayku alabanakuychi.”

Pablu Jesukristu

salvawananchikunata yachachikun.

2 ¹Wawkinikuna, paninikuna, ñuka Tata Diospa rimananta kankunata yachachishpayni manami yuyaysapa yachaysapa runashinachu yachachishkaykichi. ²Kankunawan kawsashpayni sukaman allita yuyarkani yachachiynichita *Jesukristu suk kruspi wañushkanta uchanchikunamanta salvawananchikunapa. Chayllata yachachishkaykichi. Mana chikan layatachu yachachishkaykichi. ³Manchakushpa chukchukushpa yachachishkaykichi. Mallinakurkani mana atipanaynita allita yachachikuyta.

⁴Tata Diospa Espiritun yanapawaptin yachachishkaykichi. Mana sukaman yachaysapa runashinachu yachachishkaykichi. ⁵Munarkani yachanaykichipa Tata Dios sukaman alli atipak kananta payllata kreyinaykichipa. Mana munarkanichu chay sukaman yachaysapa runakunapa rimanankunata kreyinaykichipa.

Tata Diospa Espiritun yachachiwanchisapa.

⁶Chashna munashpaynispish kankuna Tata Diosta allita kreyiyta yachaptikichi ashwan ashwanta Tata Diospa yachananta yachachiykaykichi. Manami runakunallapa nima kamachikuk runakunallapa yachachikunankunallatachu yachachiykichi. Paykunaka utkami chinkansapa.

⁷Tata Dios manara kay allpata rurashpara yuyarkan salvawayninchikunata sielupi kushikushpa paywan tantalla kawsananchikunapa. Kunankaman Tata

Diospa yuyashkanta manara ni pi yachashkarachu. Ñukaka paypa yuyayninta yachachiykaykichi. ⁸Kay allpapi kamachikuk runakuna mana Tata Diospa yuyashkanta entiendirkan-sapachu. Entiendishka kashpankunaka sukaman alli kamachiwakninchikuna Jesukristutaka mana kruspi chakata-chinmansapachu karkan.

⁹Tata Diospa killkadunpi willawanchi-sapa:

“Tata Dios sukaman allimakunata rurashka payta kuyak runaku-
napa.

Mana ni suk runa chay allima
rurashkanta kawashkachu nima
uyarishkachu nima yuyashka-
chu.”

¹⁰Ñukanchikuna chaykunata entiendin-chisapa Tata Diospa Espiritun tukuy Tata Diospa yuyayninta entiendichiwap-tinchikuna.

¹¹Ñukanchikunalla yuyayninchiku-nata yachanchisapa. Mana ni pi yuyayninchikunata yachanchu. Chashnashina Tata Diospa Espiritun-llami yuyayninta yachan. Mana ni pi paypa yuyayninta yachanchu. ¹²Tata Dioska mana runakunapa yuyayninku-natachu yachachiwanchisapa. Kuyawashpanchikuna Espiritunta kachamurkan paypa allima yuyayninta yachachiwananchikunapa. ¹³Tata Diospa Espiritun yachachiwaptinchi-kuna suk runakunata yachachinchisapa. Mana kikinichikunapa yachashkanchiku-natachu yachachikunchisapa. Tata Diosta kreyik runakunallata paypa yuyayninta yachachinchisapa.

¹⁴Chay mana Tata Diosta kreyik runakuna paypa Espiritunpa yachachi-kunanta mana atipansapachu entiendiyta. Rimansapa llulla kananta. Tata Diosta kreyik runakunalla atipansapa entiendiyta. ¹⁵Chaymanta

Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchi-kuna atipanchisapa paypa yuyayninta entiendiyta. Chashna Tata Diospa yuyayninta entiendiptinchikuna chay mana Tata Diosta kreyik runakuna mana atipansapachu entiendiyayninchikunata. ¹⁶Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa: “Mana ni pi Tata Diospa yuyayninta entiendinchu. Mana ni pi Tata Diosta yachachinchu.” Chashna Tata Dios killkadunpi rimaptin paypa Espiritun Jesukristupa yuyayninta entiendichiwananchisapa.

**Pablu yachachiwanchisapa
Jesukristullata kasunanchikunapa.**

3 ¹Wawkinikuna, paninikuna, kankuna *Jesukristuta kreyik runakuna kashpaykichipish manara allitarachu paypa yachachikunanta entiendinkichi. Taksha wambrakunashi-nallara kankichi. Manara Tata Diospa Espiritunta allitarachu kasuykankichi. Chayrayku manara atipashkanirachu allita yachachiynikichita. ²Tata Diospa rimananka iden alli mikunashinami. Kankuna manara chay alli mikunata atipashkankichirachu mikuyta. Iden ñuñukuykak wambrillukunashinara kashkankichi. Tata Diospa rimanan manara allitarachu entiendishkankichi. Chayrayku entiendinaykichi layallata yachachishkaykichi. Kunankaman chay layalla kankichi.

³Kankuna kikikichillapa munanayki-chita rurashpa ayninakushpa yuyana-kushpa chikwinakushpa kawsaykankichi. Chashna kawsaykashpaykichi Jesukristuta mana kreyik runakunashi-nalla kawsankichi. ⁴Sukkuna rimaykan-kichi ñukallata kreyiwanaykichita. Suk kankuna rimankichi Apolosllata kreyinaykichita. Chashna rimashpayki-chi kikikichillapa munanaykichita ruraykankichi. ⁵Ñuka Apoloswan

kikinikunamanta mana nimachu kanisapa. Tata Dios ñukaykunata kachamuwashkasapa paypa rimananta yachachikunaynikunapa. Chashna yachachikuptinikuna kankuna Jesukristuta kreyishkankichi.

⁶Ñuka Pablu murukunata tarpukshina kankunata yachachishkaykichi. Chaymanta wawkinchi Apoloska tarpudu murukunata yakuchakshina yachachishushkankichi. Chaymanta Tata Diosllami murukunata wiñachikshina rimananta entiendichishunkichi. ⁷Ñuka tarpukuk runashina kashpayni mana nimachu kani. Apolospish murukunata yakuchak runashina kashpa mana nimachu. Tata Diosllami murukunata wiñachin. Chayrayku payllata kasunaykichi tiyan.

⁸Ñuka tarpukuk runashina kashpayni Apolos murukunata yakuchak runashina kashpa paktalla trabajanisapa. Chashna ishkanitnikuna Tata Diospa trabajaptinikuna paytapish ñukatapish pagarawan-kasapa. ⁹Ñuka Apoloswan paktalla Tata Diospa chakranpi trabajaykanisapa. Kankunaka Tata Diospa tarpuchishkan chakranshina kankichi.

Chaymanta *Tata Diospa wasinshina kankichi. ¹⁰Tata Dios yachachiwaptin ñukaka kankunata allita yachachishpayni wasi kallarinanta churakshinami kani. Suk runakuna kallarithkayni wasinta armansapa. Ñukaka kallarithkani yachachiynikichita. Sukkuna yachachikuypi katinsapa. Tukuy yachachikuk runa yuyan tiyan imashnami allita yachachikunka nishpa. ¹¹Chay Tata Diospa wasinpa kallarinanka Jesukristumi. Mana ni pi suk chikan kallarinanta atipanchu churayta.

¹²Suk alli yachachikuk runakuna chay wasi kallarinanpi kurimanta kullkimanta allima rumikunamanta

chay Tata Diospa wasinta ruransapa. Suk mana alli yachachikuk runakuna kaspimanta ukshamanta pintumanta Tata Diospa wasinta ruransapa.

¹³Jesukristu kashkan shamuptin tukuy kaspimanta, ukshamanta, pintumanta ruradu wasikuna rupankasapa. Tukuy kurimanta kullkimanta allima rumikunamanta ruradu wasikuna mana rupankasapachu. Jesukristu kashkan shamushpa willawashunchisapa pikunami mana allita rurashkanchisapa pikunami allita rurashkanchisapa nishpa. ¹⁴Chay rurashkanchikuna wasi mana rupaptin Tata Dios premyunchikunata kuwanchisapa. ¹⁵Chaymanta rurashkanchikuna wasi rupaptin chay ninamanta kishpishpa mana nimayuk kiparishunchisapa.

¹⁶¿Manachu yachankichi kankuna Tata Diospa wasinshina kanaykichita? ¿Manachu yachankichi Tata Diospa Espiritun kankunapi kawsananta?

¹⁷Chaymanta suk runakuna Tata Diospa wasinta kulluchinayansapa. Kankuna Tata Diospa wasin kaptikichi chay runakuna mana allita yachachishushpaykichi urmachishunayaykankichi. Kankuna Tata Diosllapa wasin kankichi. Chayrayku chay mana alli yachachikuk runakuna urmachishuptikichika Tata Dios paykunata kulluchinankuna tiyan.

¹⁸Ama kikikichilla llullachinakuychichu. Kankuna runakunallapa yachanan-kunata yachashpaykichi mana nima yachakshina yuyanakuychi Tata Diospa yachananta allita yachanaykichipa.

¹⁹Tata Dioska riman runakunapa yachanankuna mana nima kananta. Paypa killkadunpi willawanchisapa: “Tata Dios yachaysapa runakunata chay yachanankunallawan pantachichin wakllichinakunankunapa.” ²⁰Tata Diospa killkadun kashkan willawanchisapa: “Tata Dios yachan tukuy yachay-

sapa runakunapa yuyayninkuna llulla kananta.”

²¹Chayrayku ama alabanakuychichu alli kanaykichita suk yachachikuk runallata katishpaykichi. Tukuy Tata Diospa alli yachachikukkunaka kankunapami. ²²Ñukapish Apolospish Pedrupish yanapaknikichimi kanisapa. Tata Dios kay allpapi tukuy laya tiyakta kuwashkanchisapa. Kawsaptinchikunapish wañuptinchikunapish kunanmanta-pacha tukuy tiempukaman Tata Dioska yanapawashunchisapa. ²³Tukuy ñukanchikunami Jesukristupa kanchisapa. Jesukristupish Tata Diospami. Chayrayku tukuy laya tiyak allininchikunapa.

**Pablu wawkindunata
yachachinsapa tukuy Tata Diospa
yachachikuk runakunata
kuyanankunapa.**

4 ^{1*}Jesukristu ñukata Apolosta Pedruta kachamuwashkasapa manara ni pi yachashkan Tata Diospa yuyayninkunata entiendichinaynikunapa. Chayrayku yuyaychi ñukaykuna Jesukristupa yanapakninkunalla kanaynikunata. ²Ñukaykuna tukuy Tata Dios willawashkankunata kuskata yachachikunaynikuna tiyan tukuy runakuna yachanankunapa yachachikunaynikuna alli kananta.

³Kankuna allita mana allita yachachikuptini yuyawaptikichipish ñukapa mana nimananchu. Suk kamachikuk runakuna imapipish yuyawaptinkuna mana nimananchu. Nima kikin yuyanakunichu allitachu manachu rurashkani nishpa. ⁴Ariya yuyanakuni allillata rurashkaynita. Chashna yuyanakushpayniphish mana rimashachu mana uchayuk kanaynita. Ichará Tata Dios yachan suk mana alli rurashkaynita. Paylla riman alli mana alli rurashkaynita.

⁵Señorninchi Jesukristu shamushpa tukuy tutayadupi yuyashkanchikunata rurashkanchikunata surkumunka luspí rikurinapa. Tukuy yuyashkanchikunata tukuy rurashkanchikunata yachashpa willawashunchisapa allitachu rurashkanchisapa manachu nishpa. Chaymanta rurashkanchikuna alli kaptin alabawashunchisapa. Chayrayku manara Jesukristu shamuptinra amana ni pita chatashpa yuyashpa kawsaychinchu.

⁶Wawkinikuna, paninikuna, ñuka allinikichipa yachachiykaykichi ama rimanaykichipa ñukallata Apolosllata kreyiwanaykichita. Chayta yachachishkaykichi yachakunaykichipa Tata Diospa rimananllata kasushpa kawsanaykichipa ama suk runakunallata kasushpa kawsanaykichipa. Ama kreyinakushpa rimaychichu suk yachachikuk runata munanaykichita sukninta mana munanaykichita. ⁷Kankuna mana sukkunamanta ashwan alli yachakchu kankichi. Tata Diosllami tukuy yachanaykichita kushushkankichi. Tata Dios mana yanapashuptikichika mana atipankichimanchu nimata rurayta nimata yachayta. Chayrayku ¿imapatí kreyinakunkichi alli yachak kanaykichita?

⁸Kankuna kikikichilla yuyanakunkichi tukuy layata yachanaykichita. Yuyanakunkichi tukuy layayuk kanaykichita. Yuyanakunkichi ñukaykunamanta ashwan alli kamachikuk alli yachak runakuna kanaykichita. Ñuka munayman kamachikukkuna kanaykichipa ñukaykuna kankunawan tantalla kamachikunanchikunapa. ⁹Ñukaykuna Tata Diospa rimananta yachachikuk kaykashpaynikuna mana chashnachu yuyanakunisapa. Yuyanakunisapa Tata Dios churawashkankunata tukuy pimanta mana munadu washerushina

kanaynikunapa maypipish kaptin wañunaynikunapa. Tukuy runakuna *angelkunapish ñukaykunata suk pukllanakunapishina kawawansapa yachanankunapa allitachu manachu Tata Diosta kasushpa kawsaykanaynikunata.

¹⁰Ñukaykuna Jesukristuta kreyishpa kuyashpa kawsaptnikuna suk runakuna rimansapa mana nima yachak kanaynikunata. Chaykamanka kankuna Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi rimankichi sukaman alli yachak kanaykichita. Ñukaykuna mana nimata atipanispachu rurayta. Chaykamanka kankuna tukuy laya atipak kankichi. Runakuna ñukaykunata mana munawansapachu. Kankunata allita munashunkichi.

¹¹Kunankaman ñukaykuna yarkaymanta yakumanta mana alli llachapayuk kashpaynikuna purinisapa. Suk runakuna sufrichiwansapa. Mana nima wasinikuna tiyawansapachu. ¹²Makinikunawan sukaman trabajashpaynikuna shaykunisapa. Suk runakuna yuyawashpa rabyachiwaptinkunapish allita kuyashpalla ayninisapa. Runakuna chikniwashpa padesichiwaptinkunapish mana nimata rimanispachu. ¹³Mana alli kanaynikunata rimaptinkunapish paykunata allita kuyashpalla parlachinisapa. Kunankaman kawawansapa susya wishchudutashina usuykak runakunatashina.

¹⁴Kankuna munanayni wambraynikunashina kaptikichi allita yachachiykaykichi. Mana pinkachinayashpachu killkaykaykichi. ¹⁵Yachachishkaykichi Jesukristu mana alli rurashkanchikunamanta perdonawananchikunata. Chashna yachachiptinikuna Jesukristuta kreyiykankichi. Chayrayku ñukaka iden tataykichishina kani. Kankunapa chunka waranka alli yachachishukniki-

chi tiyapushuptikichipish ñukallami tataykichishina kani. ¹⁶Chayrayku sukaman roygaykichi ñuka allita rurashpa kawsashkaynishina kankunapish allita rurashpa kawsaychi.

¹⁷Chayrayku alli yachachikuk munanayni wambrayni Timoteota kankunaman kachashkani. Paymi willashunkichi imashnami ñuka allita rurashpa Jesukristuta kreyishpa kawsaykani nishpa. Yachachishunkichi tukuy purishkayni llaktakunapi tukuy Tata Diosta kreyikkunata yachachishkaynikunata.

¹⁸Kankunamanta sukkuna alabana-kushpaykichi yuyankichi mana rinaynitana pasyankikichi. ¹⁹Chashna yuyaptikichipish Tata Dios munaptinka utka risha pasyankikichi. Chaypina kawasha chay kikinkunallapa yuyayninkunapi alabanakuk wawkinchikunata yachanaynipa allitachu manachu ruraykansapa nishpa. ²⁰Tata Dios sinchita yanapashuptikichi paypa mandunpi kawsankichi. Mana rimashpallachu paypa mandunpi kawsankichi. ²¹Kankunata pasyak riptini ¿imata ruramaynepatí munankichi? ¿Piñakushpa kastiganaynitachu munankichi? ¿Kushikushpalla allillapi yachachinaynitachu munankichi?

Pablu yachachikun suk mana alli rurak runata karkunankunapa.

5 ¹Yachashkani suk wawkikichi madraschanta apishkanta warmin kanapa. Ñuka sukaman llakini chayta yachashpa. Tata Diosta mana kreyik runakuna chay laya mana allita mana nima ruransapachu. ²Chay wawkikichi chayta rurashkanrayku sukaman llakinkichiman karkan. Llakinaykichi kaptin alli kawsakshina alabanakunkichi. Chay mana alli rurak wawkikichita willanaykichi tiyan *Tata Diospa

wasinman amana rinanpa kankunawan tantanakuk.

³Ñuka kankunaman manara rishpay-nipish sukaman kuyashpalla yuyaykay-kichi. Señorninchi *Jesukristu kachamu-washka kaptin ñami willashkaykichina chay sakra mana alli rurak wawkiki-chita kastiganaykichipa. ⁴Munani tantanakunaykichipa chay wawkiki-chipa mana alli rurashkanta parlanayki-chipa. Chashna tantanakuptikichi ñuka sukaman yuyashkaykichi. Señorninchi Jesukristupish kankunawan kashpa yanapashunkichi.

⁵Chaypi tantanakushpaykichi chay mana alli rurak wawkikichita karkuychi supaypa munananta rurashpa kawsananpa. Ichara chashnamanta wananman amana chay laya mana alli ruranata rurananpa. Chashna wanashpa allita rurayta yachakuptin Señorninchi Jesukristu kashkan shamushpa uchankunamanta salvanka. ⁶Kankuna chay wawkikichita manara karkushpay-kichira ama rimaychichu alli rurak runakuna kanaykichita.

Suk rimanata rimanchisapa: “Suk tipi *levaduralla aypa machkata punkichin.” ⁷Chayrayku chay mana alli rurak wawkikichi levadurashina kaptin karkuychi suk wawkikichi ama yuyanankunapa payshina mana allita rurayta. Chay runata karkushpaykichi suk mana levadurayuk panshina kankichi.

Chayraykuna Tata Dioska Señorninchi Jesukristuta kachamurkan *Paskua fiestapi suk ovejapa wawanshina wañunanpa tukuy mana alli rurashkan-chikunamanta perdonawananchikunapa. ⁸Punkichidu pan yuyachiwanchisapa mana alli rurashkanchikunata. Chayrayku Paskua fiestapi mikunchisapa mana punkichidu pankunallata. Chayrayku willaykichi chay mana alli rurak runata karkunaykichipa mana

punkichidu pankunashina kanaykichipa. Chaypi atipankichi kushikushpa Jesukristuta allita kreyishpa allillata rurashpa kawsayta.

⁹Ñuka suk kartaynipi willashkaykichina ama suk chikan warmiwan uchallikuk runakunawan paktanakunaykichipa.

¹⁰Chayta willashpayni mana munashkanichu willaynikichita tukuy mana alli rurak runakunamanta mana nima parlashpa ashunaykichipa. Chashna tukuy chikan warmiwan uchallikuk runakunamanta, tukuy kullkillata munak runakunamanta, tukuy suwakunamanta, tukuy ruradu dioskunata kreyik runakunamanta ashushpaykichika kay allpamanta llukshinkichiman karkan.

¹¹Suk runakuna Jesukristuta kreyik runakuna kanankunata rimashpankunapish chikan warmiwan uchallikunsapa. Tukuy laya tiyakta munashpalla kawsan. Ruradu dioskunata kuyashpa kawsan. Llullachikushpalla machashpalla suwakushpalla kawsan. Ñuka willashkaykichi chay laya mana alli rurak runakunawan ama paktanakunaykichipa. Ama nima munaychichu paykunawan mikuyta.

^{12,13}Chay mana Jesukristuta kreyik runakuna uchallikuptinkuna ñuka mana nimata willashachu. Tata Diosmi paykunataka kastigankasapa. Chashna kaptinbish kankuna Jesukristuta kreyikmasikichikunata mana allita ruraptinkuna willanaykichi tiyan amana chay mana alli ruranata ruranankunapa. Chayrayku chay madraschanwan uchallikuk runata karkunaykichi tiyan.

Pablu yachachikun ama awtoridarkunapi rinanchikunapa wawkinchikunata mañakukuk.

6 ¹Kankuna *Jesukristuta kreyikmasikichiwan piñanakushpaykichi suk Jesukristuta kreyikmasikichillata

rillaychi willak yanapashunaykichipa allichayta. Ama llakta awtoridarkunapi rillaychichu mañakukuk. ²¿Manachu yachankichi? Ñukanchikuna Jesukristuta kreyik kashpanchikuna tukuy mana Jesukristuta kreyik runakunata willashunchisapa allita rurashka mana allitachu rurashka nishpa. Chashna tukuy runakunata atipashpaykichi willayta ¿imapatí mana atipankichi kankunapuralla chay mana alli rurashkankunata allichayta? ³¿Manachu yachankichi Tata Diospa *angelninkunatapish willananchikunata pimi alli rurak pimi mana alli rurak nishpa? Chayrayku kay allpapi kawsashpaykichira atipankichi chay mana alli rurak runakunata yanapayta allita rurashpa kawsanankunapa.

⁴Chayrayku kankuna Jesukristuta kreyikmasikichiwan piñanakushpa ¿imapatí chay mana Jesukristuta kreyik awtoridarpi rinkichi chatakuk? ⁵Chayta willaykichi pinkachinaynipasapa. Ariya ¿manachu ni suk alli yachak wawkikichi tiyan willashunaykichipa imashnami allichankichiman nishpa? ⁶¿Imapatí kankunapura sukwan sukwan piñanakushpa mana Jesukristuta kreyik awtoridarpi chatanakuk rinkichi?

⁷Jesukristuta kreyikmasikichiwan piñanakushpa kawsashpaykichi manami Tata Diostachu kushichiykankichi. Jesukristuta kreyikmasikichi mana allita rurashuptikichipish kushikushpalla kawsaychi. Imaykichita suwapushuptikichipish mana nima piñakushpalla kawsaychi. ⁸Chaykunata yachaykashpaykichipish wawkikichita mana allita rurashpaykichi suwankichi.

⁹¿Manachu yachankichi chay mana alli rurak runakuna Tata Diospa mandunpi mana yaykunankunata? Ama llullachinakuychichu. Manara kasarashpa warmiwan tantanakuk

runakuna, ruradu dioskunata kuyak runakuna, chikan warmiwan uchallikushpa kawsak runakuna, ullkumasiwan warmiwanshina kawsak runakuna Tata Diospa mandunpi mana yaykunapasachu. ¹⁰Nima suwakuna, nima tukuy laya kikinllapa munak runakuna, nima machashpa kawsak runakuna, nima wasin wasinpi yuyaypi purik runakuna, nima llullachikushpa suwak runakuna Tata Diospa mandunpi yaykunkasapachu. ¹¹Ñawpa tiempu kankunamanta sukkuna chay laya mana alli rurak runakuna karkankichi. Kunanka Señorninchi Jesukristu tukuy uchaykichimanta perdonashushpaykichi mayllashushkankichi. Kunanka Tata Diospa Espiritun yanapashuykankichi Tata Diosllata kasushpa kawsanaykichipa.

**Mana allichu kanman mana
allikunata rurashpa
kawsananchikunapa.**

¹²Runakuna rimansapa: “Imatapish kaptin ruranchimansapa.” Ariya, imatapish kaptin munashpa ruranchimansapa. Chaykamanka mana allichu tukuy layata ruranchikunapa. Ariya, atipanchimansapa tukuy layata rurayta. Chaymanta munananchikunata rurashpanchikuna tipimanta tipimanta ashwan ashwanta munanchisapa chayllata rurayta. Chayrayku mana allichu tukuy munananchikunata ruranchikunapa.

¹³Chaymanta runakuna rimansapa: “Tata Dios tukuy laya mikunata kuwashkanchisapa mikunanchikunapa. Wiksanchikunata rurashka mikunanchita chaskinanpa.” Ariya, Tata Dios tukuy laya mikunanchikunata rurashka mikunanchikunapa. Chaymanta suknin diya tukuy chay mikunanchikunata chay wiksanchikunatapish kulluchinan tiyan. Tata Dioska manami rurawash-

kanchisapachu chikan warmiwan uchallikushpa kawsananchikunapa. Tata Dioska rurawashkanchisapa payllata kasushpa kawsananchikunapa. Yanapawanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. ¹⁴Tata Dioska rikchak layata rurayta atipak kashpa Señorninchi Jesukristuta wañushkanmanta kawsachimurkan. Chaymanta suknin diya ñukanchikunatapish wañushkan-chikunamanta kawsachiwashunchisapa. Chayrayku amana uchallikushpa kawsaychinachu.

¹⁵¿Manachu yachankichi Jesukristu ñukanchikunapi kawsaptin paywan suklallalla kananchikunata? Chashna paywan suklallalla kashpanchikuna ¿imashnati Jesukristuta sakinchimansapa suk waynandera warmiwan tantanakushpa paywan suklallalla kananchikunapa? Mana nima layapi allichu chayta rurananchikunapa.

¹⁶Tata Diospa killkadunpi willawan-chisapa: “Tukuy ullku warminwan tantanakushpa suklallami kanka.” Chayrayku suk ullku suk waynandera warmiwan tantanakushpa paywanpish suklallami. ¹⁷Chaymanta ñukanchikuna Señorninchi Jesukristuwan tantanakushpanchikuna paywan suklallana kanchisapa. ¹⁸Chayrayku ama munaychichu warmiwan uchallikushpa kawsayta. Suk ullku chikan warmiwan uchallikushpa kikinpa kuerpunta wakllichin. Chikan laya uchata rurashpa mana kikinpa kuerpuntachu wakllichin.

¹⁹¿Manachu yachankichi Tata Dioska Espiritunta kuwashkanchikunata ñukanchikunapi wasipishina kawsanapa? Ñukanchikunapi kawsashpa ñukanchikunapa doynunchikuna. Mananami kikinanchikunapa munayninchikunapinachu kawsanchisapa. ²⁰Señorninchi Jesukristu sukaman sufrishpa wañurkan rant iwananchiku-

napa. Chayrayku paypa kashpanchikuna payllata allita kushichishpa kawsananchikuna tiyan.

Pablu yachachikun kasaradukunata imashnami kawsankasapa nishpa.

7 ¹Kankuna suk kartapi tapuwashkankichi allichu manachu kanman suk ullku kasaranapa. Ñuka willaykichi alli kanman ama kasaranapa nima warmiwan uchallikushpa kawsanapa. ²Chaymanta ama uchallikushpa kawsanankunapa alli kanman tukuy *Jesukristuta kreyik ullkukuna kasarashpa warminwan kawsanankunapa. Chaymanta alli kanman tukuy paninchikunapish kasarashpa kusanwan kawsanankunapa. ³Tukuy ullku warminwan tukuy warmi kusanwan allita wiwanakushpa kuyanakushpa kushichinakushpa kawsanankuna tiyan. ⁴Tukuy kusayuk warmipa kuerpun kusanpana. Mananami kikinpanachu. Chaymanta tukuy warmiyuk ullkupa kuerpun warminpana. Manana kikinpanachu.

⁵Chaymanta ama sukpish sukpish kuerpuykichita michanakuychichu. Ichara ishkantinkuna allita paktanakunmansapa suk tiempullapa mana tantanakushpa puñunankunapa Tata Diosllawan parlanankunapa. Chaymanta chay churadu tiempo paktaptin kashkan tantanakunkasapa ama supay uchallichinankunapa.

⁶Tukuy chayta willaykichi kankunata yanapanayashpa. Manami willaykichichu kamachikukushina. ⁷Ñuka munayman tukuy kankuna ñukashina mana warmiyuk kawsanaykichipa. Chashna munaptinipish mana tukuychu atipanmansapa mana warmiyuk kawsayta. Chayrayku Tata Dioska allita riksiwashpanchikuna sukkunata yanapansapa kushikushpa kasarashpa

kawsanankunapa. Sukkunata yanapan-sapa kushikushpa mana kasarashpa kawsanankunapa.

⁸Tukuy waynakunata shipashkunata viyudakunata willaykichi: Alli kanman ñukashina mana kasarashpa kawsanaykichipa. ⁹Chaymanta mana warmiyuk mana kusayuk mana atipashpaykichi kawsayta alli kanman kasaranaykichipa ama sukta sukta munashpa kawsanaykichipa.

¹⁰Tata Dios willawashka kaptin tukuy kasadukunata willaykichi: Kusayuk warmi kashpaykichi ama kusaykichita sakiychichu. Manami yuyayninimantachu chayta willaykichi.

¹¹Ichara suk warmi kusanta sakinman. Alli kanman chay warmi kusanwan kashkan tantanakushpa kawsananpa. Mana kusanwan kashkan tantanakuyta munaptin mana allichu suk chikan ullkuwan kasarananpa. Chaymantapish mana allichu suk ullku warminta wishchunanpa.

¹²Ichara suk wawkinchipa warmin mana Jesukristuta kreyishpa kawsanman. Señorninchi Jesukristu mana yachachiwaptinchikunapish ñuka willaykichi: Chay warmin mana kreyikuk kashpapish paywan kawsayta munaptin mana allichu chay wawkinchi warminta wishchunanpa.

¹³Chaymantapish ichara suk paninchipa kusan mana Jesukristuta kreyishpa kawsanman. Chay kusan paywan kawsayta munaykaptin mana allichu chay paninchi kusanta wishchunanpa. ¹⁴Chay kusan mana Jesukristuta kreyiptinbish Tata Dios paninchita yanapan kusanwan allita kuyanakushpa kawsanankunapa. Chaymantapish suk wawkinchipa warmin mana Jesukristuta kreyiptinbish Tata Dios wawkinchita yanapan warminwan allita kuyana-kushpa kawsanankunapa. Chashna allita

kuyanakushpa kawsaptinkuna wambrankunapish Tata Diospa kankasapa. Mana allita kuyanakushpa kawsaptinkunaka nima wambrankuna Tata Diospachu kankasapa.

¹⁵Tata Dios munan allita kushikushpa mana piñanakushpa kawsananchikunapa. Chayrayku kusaykichi warmikichi mana Jesukristuta kreyik kashpankuna sakishunayaptikichi ama michaychichu. Chashna sakishuptikichi manana kasadushinanachu kiparinkichi.

¹⁶Kankuna paninikuna, chay mana Jesukristuta kreyik kusaykichi mana sakishuptikichika ichara kankuna paykunata yanapankichiman kreyishpa kawsanankunapa. Kankuna wawkinikuna, chay mana Jesukristuta kreyik warmikichi mana sakishuptikichi ichara kankuna paykunataka yanapankichiman kreyishpa kawsanankunapa.

¹⁷Wawkinikuna, paninikuna, tukuy llaktakunapi ñuka tukuy Jesukristuta kreyishpa kawsak runakunata kayta yachachiykichi: Tata Dios munaptin kasaraychi. Mana munaptin ama kasaraychichu. Imashnacha Tata Dios yachachishunkichi runanaykichipa chayllata rurashpa kawsaychi.

¹⁸Kankunamanta sukkuna *judiyu runakuna kashpaykichi señaladu kankichi. Chashna señaladu kashpaykichi Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi señaladu kipariychi. Chaymanta sukkuna mana judiyu runakuna kashpaykichi mana señaladuchu kankichi. Kankuna ama señalachinakuychichu.

¹⁹Ñukanchikuna señaladu mana señaladupish kashpanchikuna mana nimananchu. Tata Diospa kamachikunankunata kasushpalla kawsananchikuna tiyan. ²⁰Ichará señaladu ichará mana señaladu kashpaykichi Jesukristuta kreyishkankichi. Imashnami kankichi chay layalla kipariychi.

²¹Rantidu runa kashpa Jesukristuta kreyishpaykichi chay rantishuk runapa mandunllapi trabajashpa kawsaychi. Rantidu runa kashpaykichipish ama llakiychichu. Chaymanta patronnikichi mandunmanta llukshichishunayaptiki-chi llukshiychi. ²²Rantidu runakuna kashpaykichipish kunanka Señorninchi Jesukristuta kreyishpa kawsaptikichi payka rantishushkankichi payllata kasushpa kawsanaykichipa.

Chashnashina mana rantidu runa kashpaykichipish Jesukristupa mandunpi kankichi payllata kasushpa kawsanaykichipa. ²³Señorninchi Jesukristu sukaman sufrishpa kruspi wañushpa rantiwarkanchisapa amana uchallikushpana kawsananchikunapa. Chayrayku ama munaychichu ni suk llullachikuk runapa munananta rurayta. ²⁴Rantidu runa mana rantidu runa kashpaykichi Jesukristuta kreyishpa kunanmantapacha allita payllata kasushpa kawsaychi.

²⁵Kunanka mana kasaradukunata yachachiykichi. Señorninchi Jesukristu kay yachachikunaynita mana yachachiwarkanchu. Chashna kaptinpih payka sukaman kuyawashpa yanapawaptin yachachiykichi. Chayrayku kay yachachikunaynita allita kasuychi.

²⁶Kunan kay tiempu aypa sufrichiwak-ninchi runakuna tiyaptin ñuka rimani alli kanman tukuy mana warmiyuk runakuna chashnalla kawsanaykichipa. ²⁷Kankuna warmiyuk kashpaykichi ama warmikichita wishchuychichu. Mana warmiyuk kashpaykichi ama munaychi-chu warmiyuk kayta. ²⁸Chaymanta kasarashpaykikichika kasaraychi. Kasarashpa mana uchallikunkichichu.

Chaymanta suk shipash kasarashpaka paypish mana uchallikunchu. Kankuna kasaradu kashpaykichi sukaman trabajanaykichi tiyan warmikichita

wambraykichita wiwanaykichipa. Chayrayku willashkaykichi ama warmiyuk kanaykichipa ama llakishpa kawsanaykichipa.

²⁹Wawkinikuna, paninikuna, sukaman willaykichi. Mana unaytachu kawsashunchisapa. Chayrayku kunanmantapacha kankuna warmiyuk kashpaykichi amana payllata yuyashpa-nachu kawsaychi. ³⁰Kankuna llakidu kashpaykichi amana llakidushinanachu kawsaychi. Suk fiestapi kashpaykichi amana chay fiestapishinanachu kawsaychi. Suk imata rantishpaykichi mana nimayukshina kawsaychi. ³¹Tukuy kay kawananchikuna allpa tukunan tiyan. Chayrayku rikchak layayuk kashpayki-chi mana nimayukshinalla kawsaychi.

³²Ñuka munayman ama kay allpapi rikchak layapi yuyaykushpalla kawsanaykichipa. Mana warmiyuk ullku ashwanta yuyan imashnami Tata Diosta sirvishpa kushichinka nishpa. ³³Warmiyuk ullku yuyan tiyan imashnami warminta kushichishpa wiwanka nishpa. ³⁴Chayrayku ishkay layata yuyan tiyan. Chashnashina mana kusayuk warmi ashwanta yuyan imashnami Tata Diosta sirvinka nishpa. Tata Diospa munananllata rurashpa payllata kuyashpa kushichishpa kawsan. Chaykamanka kusayuk warmi yuyan tiyan imashnami kusanta kushichishpa wiwanka nishpa.

³⁵Tukuy kayta willaykichi Tata Diosllata tukuy shunku kuyashpa kasushpa sirvinaykichipa. Manami kasaranykichimanta michashpachu kaytaka willaykichi.

³⁶Kunanka shipashyuk runakunata yachachiykichi: Machuyaduna shipash-nikichi parladunwan sukaman kasarayta munaptin kankuna kasarankunapa munashpaykichi kasarachiychi. Chashna chay shipashnikichita kasarachishpa

mana uchallikunkichichu. ³⁷Chaymanta sukaman yuyashpaykichi mana allichu kasarananpa nishpa shipashnikichi mana kasarayta munaptinka alli kanman ama kasarachinaykichipa.

³⁸Chashnashina kankuna shipashnikichita kasarachishpaykichi allita rurankichi. Shipashnikichita mana kasarachishpaykichi ashwan allita rurankichi.

³⁹Kusayuk warmika kusan wañunan-kaman kusanpa munayninpi kawsanan tiyan. Chaymanta kusan wañuptin suk ullkuwan kashkan kasaranayashpa chay ullku Tata Diosta kreyik kaptin alli kanman kasarananpa. ⁴⁰Ñuka yuyani chay viyuda mana kashkan kasarashpa ashwan kushikushpa kawsanman. Chayta rimani Tata Diospa Espiritun yanapawaptin.

Pablu yachachikun ruradu dioskunapa churadu mikunata mikushunchichu manachu nishpa.

8 ¹Kunanka yachachiykichi ruradu dioskunapa churadu mikunakunata mikushunchichu manachu nishpa. Ñukanchikuna yachanchisapa chay ruradu dioskuna mana nimata rurayta atipanankunata. Chay ruradu dioskunata kuyak runakuna mana chayta yachansapachu. Ñukanchikuna chayta yachashpanchikunapish ama alabanakuy pachichu paykunamanta ashwan alli yachak kananchikunata. Chay runakunata kuyashpalla yanapashpalla kawsaypachi ashwan ashwanta kuyanakushpa kawsananchikunapa. ²Ichará kankunamanta sukkuna rimankichi yachaysapa kanaykichita. Chashna alabanakushpaykichi manara allita yachankichirachu Tata Diosta kuyashpa kawsayta. ³Allita Tata Diosta kuyashpa kawsaptikichi paymi kankunatapish riksishunkichi.

⁴Ñukanchikuna yachanchisapa suklalla Tata Dios tiyananta. Yachan-

chisapa chay ruradu dioskuna mana nimata rurayta atipanankunata.

Chayrayku yachanchisapa chay ruradu dioskunapa churadu mikunata mikuptinchikuna mana nimananchu.

⁵Kay allpapi aypa ruradu dioskuna aypa supaykuna tiyan. Aypa runakuna chay ruradu dioskunata chay supaykunata kasushpa kawsansapa. ⁶Chashna chay runakuna kawsaptinkunapish ñukanchikuna rikchak layata rurak suklalla Tata Diosninchita kasushpa kawsanchisapa. Pay Tatanchikuna kaptin payllata kuyashpa sirvishpa kawsananchikuna tiyan. Chaymanta suklalla kamachiwakninchikuna Señorninchi *Jesukristu tiyan. Payka rikchak layata rurashka. Ñukanchikunatapish rurawashkanchisapa.

⁷Chaymanta Jesukristuta kreyikmasinchikunamanta sukkuna manara chayta yachansaparachu. Ñawpa tiempu chay wawkinchikuna chay ruradu dioskunata kuyashpa chay mikunata mikuksapa. Kunankaman chay mikunata mikushpankuna yuyansapa chay ruradu dioskunata kuyaykanankunata. Chayrayku yuyansapa chay mikunanta mikushpa uchallikuykanankunata.

⁸Ñukanchikuna yachanchisapa chay mikunata mikushpanchikunapish mana mikushpanchikunapish mana uchallikunanchikunata. Mikuptinchikuna mana mikuptinchikunapish Tata Dios kuyawanchisapalla.

⁹Chaymanta suk wawkinchi yuyanman mikushpa uchallikunanta. Chashna yuyashpa kawawanchimansapa mikuykaptinchi. Chaymanta paypish mikushpa yuyanman uchallikunanta.

¹⁰Tukuy chayta yachashpanchikuna ichara rinchimansapa suk fiestapi tiyarishpa chay ruradu dioskunapa churadu mikunata mikuk. Chaypina ichara Jesukristuta kreyikmasinchikuna

manara allita yachashpara kawawash-
panchikuna paypish munanman
mikuyla.

¹¹Chashna mikushpa chay mana
yachak wawkinchi yuyanman uchalliku-
nanta. Chaymanta ichara manana
Jesukristuta kreyishpanachu kawsan-
man. Chay modomanta ñukanchikuna
chay wawkinchita uchallichinchiman-
sapa. Señorninchi Jesukristu wañurkan
chay wawkinchitapish salvananpa.
Chayrayku ama chay mana yachak
wawkinchikunata uchallichiypachichu.
¹²Chay wawkinchita uchallichishpanchi-
kuna Jesukristuta manana kasuykanchi-
sapanachu.

¹³Chayrayku ama munaypachichu
niman suk wawkinchita uchallichiya.
Ñukanchikuna ruradu dioskunapa
churadu mikunata mikushpanchikuna
wawkinchita uchallichishpanchikuna
amana kutin chay mikunata mikuypa-
chinachu.

**Pablu riman
Jesukristu kachamushkanta
yachachikuk kananpa.**

9 ¹Ñukaka Señorninchi *Jesukristuta
kawashkani. Ñukata kachamu-
washka paypa rimananta yachachiku-
naynipa. Mana ni suk runapa mandun-
pichu kani. Kankunata yachachiptini-
kuna Jesukristuta kreyishpa kawsaykan-
kichi.

²Yuyawak runakuna mana yachansa-
pachu Jesukristu kachamuwashkanta
yachachikunaynipa. Chay runakuna
mana chayta yachaptinkunapish
kankunata yachachiptini Jesukristuta
kreyishpa kawsaykankichi. Chayrayku
yachankichi Jesukristu kachamuwash-
kanta.

³Chay yuyawak runakunata willani:
⁴Jesukristu kachamuwashka kaptin
kankuna mikunaynita upyanaynita

kuwanaykichi tiyan. ⁵Jesukristupa
yachachikukmasinikunawan Pedruwan
Jesuspa wawkinunapish warminkuna-
wan tantalla purinsapa Tata Diospa
rimananta yachachikunankunapa.
Ñukapish Jesukristuta kreyik warmiwan
kasarayta munashpaynika chay
warminiwan tantalla yachachikuypi
puriyman.

⁶Kankuna chay yachachikuk runaku-
nata kullkita kunkichi yachachishunay-
kichipa. ¿Manachu wawki Bernabewan
ñukapish atipaymansapa kullkita
mañaynikichita?

⁷Suk soldadu servisiupi kashpa
manana kinnachu mikunantaka
rantin. Suk runa chakranmanta uva
wayunkunata pallashpaka mikun.
Ovejakuna kuydak runa chay ovejanku-
nata lechinta surkushpa upyan. ⁸Mana
runakunapa yuyayninkunallatachu
yachachiykichi. Ñawpa yachachikuk
Moisespish chayta yachachikurkan.

⁹Payka killkadunpi yachachiwanchi-
sapa: “Toroykita murukunata pelachi-
nanpa muyushpa saruykaptin ama
shiminta watapuychu murukunata
atipanampa mikuyla.” Tata Dios chayta
yachachiwashpanchikuna mana chay
torokunallatachu yuyaykarkan.

¹⁰Chayta yachachiwanchisapa
ñukanchikuna yachananchikunapa
tukuy Tata Diospa rimananta yachachi-
kukkunata allita wiwananchikunapa.

Suk runa chakranpi allpata aspishpa
atarichin murukunata tarpunanpa. Chay
tarpushkan pukuptin chikan runa
pallan. Chay aspi runa chay pallak
runa ishkantinkuna kushikushpa
trabajansapa yuyashpa murukunata
chaskinankunata.

¹¹Ñukaykuna Tata Diospa rimananta
yachachikukkunaka chay chakrapi
tarpukuk runakunashinami kanisapa.
Kankunata yachachiptinikuna kankuna

mikunawan kullkiwan wiwawanaykichi tiyan kawsanaynikunapa. ¹²Suk yachachikuk runakuna kankunata mañashunkichi yanapanaykichipa. Bernabewan ñukapish munashpayni-kuna mañaykichiman. Mañayta atipash-paynikunapish mana munanisapachu nimata mañaynikichita. Ñukaykuna sukaman sufrishpa trabajashpa kawsanisa ama ni pi rimanankunapa Jesukristupa rimananta kullkita munashpalla yachachikunaynikunata.

¹³Kankuna yachankichi *Tata Diospa wasinpi trabajak runakuna Tata Diosta kuyashpa mikunata churashkankunata. Chaymanta Tata Diosta kuyashpa *altarpi wañuchishkankuna animalkunapa aychanta mikunsapa. ¹⁴Chashna-shina Tata Dios munan kankuna Jesukristu salvakuk kananta yachachishuknikichita wiwanaykichipa.

¹⁵Ñukaka kankunamanta manami nimata chaskiyta munashkanichu. Ni kay kartata killkaykichichu kullkita kuwanaykichita munashpa. Chashna mana nimata mañashpayni sukaman kushikuni. Yarkaymanta wañunayashpaynipish manami nimata mañashkaykichichu. Ñuka suk imata mañashpayni mana kushikuymanchu.

¹⁶Jesukristu salvawananchikunata yachachikushpaynipish manami alabanakunichu. Tata Dios kachamuwashkanrayku yachachikunayni tiyan. Mana yachachikuptini Tata Dios kastigawanman. ¹⁷Mana yachachikuyta munashpaynipish yachachikunayni tiyan Tata Dios kachamuwashka kaptin. Kushikushpa yachachikuptini payka premyuynita kuwanka. ¹⁸Kankunamanta mana nimata mañashpayni Jesukristu salvawananchikunata yachachikushpa sukaman kushikuni. Kankunata yachachishkaynirayku atipayman kullkita mañaynikichita.

Mana nimata mañashpayni sukaman kushikuni.

¹⁹Ñuka mana rantidu runa kashpayni-pish rantidu runashina tukuy runakunata yanapanisapa. Chashna yanapashpasapa munani ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa. ²⁰*Judiyu runakuna *Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsanisa. Ñuka judiyu runa kashpaynipish yachani chay kamachikunankunata kasushpa mana salvadu kanaynita. Chayta yachashpaynipish judiyu runakunawan tantalla kawsashpayni paykunashina Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsani. Chashnamanta ashwan aypa judiyu runakunata yachachinisapa Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa.

²¹Mana judiyu runakuna Moisespa kamachikunankunata mana kasushpachu kawsansapa. Ñuka paykunawan tantalla kawsashpayni paykunashinalla kawsani yachachikuptini Jesukristuta kreyinankunapa. Paykunashinalla kawsashpaynipish Jesukristupa kamachikushkankunata kasushpayni Tata Diostapish kasushpa kawsaykani.

²²Jesukristuta kreyikmasinchikuna manara payta allita kasushpa kawsayta yachaptinkuna paykunawan kawsashpayni paykunashina kawsani. Tukuy piwanpish kawsashpayni paykunashinalla kawsani. Kuyashpalla paykunata yachachinisapa Jesukristuta kreyikuptinkuna salvadu kanankunapa. ²³Ñuka Jesukristu salvawananchikunata yachachikuni payta kreyikmasinikunawan kushikunaynipa.

²⁴Kankuna yachankichi aypa runakuna ganamayashpa sinchita kallpashpankuna suklalla premyuta chaskin. Kankunapish chay sinchita kallpak runashina allillata rurashpa Tata Diosllata kasushpa kawsaychi

paymanta suk alli premyuta chaskinaykichipa. ²⁵Pukllashpa premyuta chaskinayak runakuna wakllichikuk mikunata upyanata sasinsapa pukllashkan diya ama shaykunankunapa. Chay pukllak runakuna sasinsapa wakllik pankamanta ruradu koronata chaskinankunapa. Ñukanchikuna chay pukllak runakunashina allillata rurashpa kawsananchikuna tiyan Tata Dios mana wakllik alli premyuta kuwananchikunapa.

²⁶Ñuka chay pukllak runakunashina allillata rurashpa kawsaykani. Mana kallpanichu suk mana yuyaykushpa kallpak runashina. Mana makanakunchu wayrallata sakmashpa. Kuskata yuyashpalla kawsani. ²⁷Chay premyuta chaskinayak mana allikunata sasik runakunashina ñukapish mana kikinipa munanaynitachu rurani. Tata Diosta allita kasushpa kawsani sukkunata yachachishkayniwasha ama premyuy-nita pierdinaynipa.

Ama ñawpa awilunchikunashina ruradu dioskunata kuyaypachichu.

10 ¹Wawkinikuna, paninikuna, mana munanichu kunkanaykichipa tukuy chay ñawpa awilunchikuna chakidu pampapi puriptinkuna Tata Dios puyuan amachashkankunata.

Chaymanta Tata Dios chay manllayba Puka Kochata rakinachiptin tukuy runakuna chayta purishpa pasarkansapa. ²Chashna Tata Dios chay puyuan amachaptinkuna chay kochata pasashpa bawtisadukunashina karkansapa Moiesta kasushpa katinankunapa.

³Tukuy diya Tata Dios chay ñawpa awilunchikunata sielumanta mikunankunata kurkansapa. ⁴Chaymanta mana yaku tiyaptin suk manllayba rumimanta Tata Dios yakuta llukshichimurkan tukuy runakuna upyanankunapa. Chay

manllayba rumi *Jesukristuta yuyachiwanchi. Payka chay runakunawan tantalla purishpa amachashpa salvarkansapa ama yarkaymanta yakumanta wañunankunapa. ⁵Chashna Jesukristu sukaman yanapaptinkunapish chay runakuna mana nima Tata Diosta kasunayarkansapachu. Chayrayku chay chunlla chakidu allpapi wañurkansapa.

⁶Tata Dios chay ñawpa awilunchikunata kastigarkansapa ñukanchikuna ama munananchikunapa paykunashina mana allita rurashpa kawsayta. ⁷Tata Diospa rimanen willawanchi: “*Israel runakuna beshekuta kurimanta rurarkansapa. Chay beshekuta kuyashpankuna sukaman mikurkansapa upyarkansapa pukllarkansapa.” Kankuna ama chay runakunashina suk ruradu diosta kuyaychichu.

⁸Ama paykunashina chikan warmiwan uchallikuy pachichu. Paykuna uchallikushkankunarayku suk diyalla unkuywan ishka chunka kimsa waranka runakuna wañurkansapa.

⁹Chaymanta ama chay ñawpa awilunchikunashina Tata Diosta rabyachiypachichu. Paykuna rabyachishkankunarayku Tata Dioska machakuykunata kacharkan mukuptinkuna wañunankunapa.

¹⁰Chaymanta ama chay ñawpa awilunchikunashina rimaypachichu Tata Dios mana alli kananta. Chashna rimaptinkuna Tata Diospa *angelnin chay mana alli rimak runakunata wañuchirkansapa.

¹¹Tata Dioska chay ñawpa awilunchikunata kastigarkansapa ñukanchikuna yachananchikunapa amana paykunashina mana allita rimashpa kawsayta. Tata Dios tukuy chayta killkachirkan kay kulluna tiempu kawsashpanchikuna yachananchikunapa payta allita kasushpa kawsayta.

¹²Kankuna allita rurashpa kawsayka-naykichita yuyanakushpaykichika kuydanakuychi ama uchallikunaykichipa. ¹³Kay allpapi kawsashpanchikuna tukuy runakuna mana alli ruranakunata munanchisapa rurayta. Tata Dios sukaman allima kashpa sukaman kuyawashpanchikuna yanapawanchisapa chay mana alli ruranayananchikunata ama rurananchikunapa. Chashna Tata Dios yanapawaptinchikuna atipashunchisapa allita rurashpa kawsayta.

¹⁴Chayrayku munanayni wawkinikuna, paninikuna, amana ruradu dioskunata kuyaychinachu. ¹⁵Kankuna alli yachak runakuna kashpaykichiyuyaychi allitachu manachu yachachishkaykichini nishpa. ¹⁶Ñukanchikuna Tata Diosta kuyashpa tantanakushpa vinuta upyashpanchikuna Tata Diosta agradesinchisapa. Chashna chay vinuta upyashpanchikuna Jesukristu yawarninta ichashkanrayku paywan suklalla kanchisapa. Chaymanta suk panta pakishpa mikushpanchikuna Jesukristu wañushkanrayku paywan suklalla kanchisapa. ¹⁷Aypa kashpanchikunapish chay panllata tantalla mikunchisapa. Chashna chay panta mikushpanchikuna sukwana sukwana suklalla kanchisapa.

¹⁸Chay israel runakunapish animalninkunata *altarpí wañuchiksapa Tata Diosta kuyanankunapa. Chaymanta chay aychata tantalla mikushpankuna Tata Diosta tantalla kuyaksapa.

¹⁹Chaymanta kashkan willaykichichay ruradu dioskuna mana nimachu. Chay ruradu dioskunata kuyashpa wañuchinankuna animalpa aychanpish manamichikan laya aychachu. ²⁰Chay Tata Diosta mana kreyik runakuna suk ruradu diosta kuyashpa animalninkunata wañuchishpa supaykunata kunsapa.

Ñuka mana munanichu kankuna chay supaykunata kushkankuna aychata mikushpa chay supaykunata kuyanaykichipa. ²¹Kankuna supaykunata kushkankuna mikunata mikushpaykichika manana atipankichinachu tantanakushpa Jesukristuta kuyashpa vinuta upyayta panta mikuyta. ²²Ñukanchikuna supaykunata kuyashpanchikuna Señorninchita rabyachinchisapa. Chashna Tata Diosta rabyachishpaka manami kastigawananchikunamanta kishpishunchisapachu.

**Jesukristuta kreyishpa
kawsashpanchikuna kuyanakushpa
kawsananchikuna tiyan.**

²³Ariya imatapish kaptin ruraptinchikuna mana nimananchu. Chashna mananima kaptinpish mana allichu rurananchikunapa. Chaykunata rurashpanchikuna manana atipanchisapanachu Jesukristuta ashwan allita kasushpa kawsayta. ²⁴Tata Dios munan sukkunata yanapashpa kawsananchikunapa. Mana munanachu kikinichikunallapa munananchikunata rurananchikunapa.

²⁵Kankuna merkadupi suk aychata rantishpa ama tapukuychichu: ¿Kay aychaka ruradu dioskunata kuyashpa wañuchishkankunachu? Mana tapukushpalla rantishpa mikuychi. ²⁶Tata Dioska tukuy kay allpata tukuy kay allpapi tiyakta rurarkan. Chayrayku Tata Diosllapa kaptin rikchak layata mikushpanchikuna mana uchallikunichisapachu.

²⁷Ichara Jesukristuta mana kreyik runa wasinman pushashunkichiman mikuk. Chashna mikuk pushashuptikichi munashpaykichika rillaychilla paywan mikuk. Ama tapukuychichu ruradu dioskunata kushkankunata. ²⁸Chaymanta ichara chay karashunayak runa willashunkichiman: “Kay

mikunaka diosninikunata kuyashpa wañuchishkankunami.” Chashna willashuptikichika ama chay aychata mikuychichu chay runa ama yuyananza kankunapish chay ruradu diosta kuyanaykichita.

²⁹Chay aychata mikushpaykichika kankunapa mana ucha kaptin pish chay runa yuyanman uchallikunaykichita. Chaymanta ichara tapuwankichiman: “¿Imapatí sukpa yuyayninrayku chay aychata mana mikuyman? ³⁰Ñuka suk imata mikushpa Tata Diosta agradesishpa chay aychata mikuptini ¿imapatí suk runakuna mikushkayni-rayku yuyawansapa mana allita ruraykanaynita?”

³¹Chashna tapuwaptikichi willaykichik: Mikushpaykichik upyashpaykichik rikchak layata rurashpaykichik tukuy layata ruraychik Tata Diosllata kushichinaykichipa. ³²Ama *judiyu runakunata nima mana judiyu runakunata nima Tata Diosta kasukmasikichita uchallichiychichu. ³³Ñukaka tukuy laya allita rurani tukuy runakunata yanapanaynikunapa. Manami kikinipa munanaynitachu rurashpa kawsaykani. Tukuy runakunata yanapani paykunapish Jesukristuta kreyiptinkuna Tata Dios perdonanankunapa.

Pablu yachachikun imashnami Tata Diospa wasinpi kashunchisapa.

11 ¹Ñukaka *Jesukristu rurashkan-shina allita rurashpa kawsaykani. Kankunapish ranaynishina allita rurashpa kawsaychik. ²Kankuna kuyawashpa tukuy yachachishkaynikunata mana kunkashpa allita kasuykankichik. Chayrayku alabaykichik.

³Munani entiendinaykichipa. Jesukristuka Tata Diospa mandunpi kawsan. Tukuy kreyikuk runakuna Jesukristupa mandunpi kawsan. Tukuy

kusayuk warmi kusanpa mandunpi kawsan.

⁴Kankuna ullkukuna *Tata Diospa wasinpi kashpaykichik orashpa Tata Diospa rimananta yachachikushpa umaykichita pampachishpaykichik Jesukristuta washanchaykankichik.

⁵Kankuna kusayuk warmikuna Tata Diospa wasinpi kashpaykichik orashpa Tata Diospa rimananta yachachikushpa umaykichita mana pampachishpaykichik kusaykichita washanchaykankichik.

⁶Mana umaykichita pampachinayptikichika alli kanman chukchaykichita rutuchinaykichipa. Ichara suk paninchi yuyanman chukchanta rutuchishpa pinkakuna laya kananta. Chashna yuyaptin alli kanman umanta pampachinanpa.

⁷Tata Diospa wasinpi kashpaykichik mana allichu ullkukuna umaykichita pampachinaykichipa. Tata Dioska suk ullkuta rurarkan payshina alli rurak kanampa sukkunata riksichinanpa Tata Dios alli rurak kananta. Chaymanta warmita rurarkan riksichikunampa Tata Dios ullkuta allita rurashkanta. ⁸Tata Dios ullkumanta warmitaka rurarkan. Manami warmimantachu ullkutaka rurarkan. ⁹Ullku sapallan kaptin Tata Dios warmitaka rurarkan kusanta allita yanapashpa kawsananpa. Mana ullkutaka rurarkanchu warmin sapallan kaptin. ¹⁰Chayrayku tukuy kusayuk paninchikuna umankunata pampachinkasapa kusanpa mandunpi kananta kawachikunampa. *Angelkunapish chayta kawashpa yachankasapa kusanta allita kasushpa kawsaykanankunata.

¹¹Chaymanta Jesukristuta kreyishpanchikuna warmikunapish ullkukunapish sukwana sukwana yanapanakushpa animuchinakushpa kawsashunchisapa. Mana paninchikuna nima wawkinchikuna atipansapachu sapallankuna Tata

Diosta kuyashpa sirviyta. ¹²Yachanchi-sapa Tata Dios tukuy layata rurashkanta. Kallarinanpi suk ullkuta rurarkan. Chaymanta chay ullkumanta suk warmita rurarkan. Ullkumanta warmita ruraptinpi tukuy ullkukuna warmimanta nasinchisapa. Tata Dios warmikunata ullkukunata rurashka kaptin payllapa kanchisapa.

¹³Kankuna yuyaychi allichu manachu kusayuk warmi mana umanta pampachishpa Tata Dioswan parlanapa. ¹⁴Chaymanta kankuna ullkukuna, amañankichi chukchaykichi tipidu kawsayta. Pinkakunkichiman suk warmishina suni chukchayuk kawsayta. ¹⁵Kankuna warmikuna, amañankichi suni chukchayuk kawsayta. Chashna suni chukchayuk kashpaykichi sukaman kushikunkichi. Tata Dios warmikunata suni chukchankunata kurkan chaywan umankunata pampachinankunapa.

¹⁶Ichara suk runakuna kankunata willashunkichiman: “Mana allichu chayta amañanaykichipa.” Ñukaka chay runakunata willani: Ñukaykunaka tukuy Jesukristuta kreyikmasinikunawan tukuy maypi chashna amañanisapa.

**Pablu yachachikun Jesukristu
wañushkanta yuyashpa tantalla
mikunanchikunapa
upyananchikunapa.**

¹⁷Wawkinikuna, paninikuna, mash uyariwaychi. Tata Diosta kuyanaykichipa tantanakushpaykichi manana yanapana-kuykanchichinachu. Chayrayku mana atipanichu alabaynikichita. ¹⁸Suk runakuna willawashkasapa kankunashi Tata Diosta kuyanaykichipa tantanakushpa sukwan sukwan sukaman ayninakunkichi. Ichará chashna ayninakushpa kawsankichi. ¹⁹Kankuna yuyankichi ayninakushpalla yachankichiman maykanmi ashwan allita Jesukristuta kreyinkichi nishpa.

²⁰Chashna ayninakushpaykichi panta mikushpa vinuta upyashpa mana Jesukristu wañushkantachu yuyaykanchi. ²¹Mana shuyanakushpaykichi sukpush sukpush kikikichipa mikunaykichillata mikunkichi. Sukkuna aypata upyashpa machankichi. Sukkuna mana nimata mikushpa nimata upyashpa yarkaymanta kifarinkichi. ²²¿Imapatí kikikichipa mikunaykichillata apashpa mikunkichi? ¿Manachu wasikichi tiyan chaypi mikunaykichipa upyanaykichipa? ¿Imapatí chay mana nimayuk wawkikichita mana karashpa pinkachinkichi? Chaykunarayku ¿imatatí ñuka willashkaykichi? Chashna ruraptikichi manami alabashkaykichichu.

**Jesukristu wañushkanta yuyashpa
mikunchisapa upyanchisapa.**

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25;

Lk 22.14-20)

²³Señorninchi Jesukristu yachachi-washkanta yachachiykichi. Judas rantikunan tuta Señorninchi Jesukristu tukuy disipulunkunawan tantalla mikushpa suk panta apishpa Tata Diosta agrade sirkan. ²⁴Agrade sirkan washpa chay panta pakishpa disipulunkunata willarkansapa: “Kay panta mikuychi. Kay panka kuerpuynimi. Ñuka wañusha kankunata salvanayni. Kunanmantapacha kankuna tantanakushpa suk panta mikushpa wañunaynita yuyaychi.”

²⁵Chaymanta chay panta mikushkan-kunawasha Jesuska suk vasu vinuta apishpa willarkansapa: “Kay vinuka yawarninista yuyachishunkichi. Ñuka yawarninista ichashpa mushuk paktuta kankunawan rurasha. Kunamantapacha kankuna tantanakushpa vinuta upyashpaykichi wañunaynita yuyaychi.”

²⁶Chashna Jesus yachachikuptin kashkan shamunankaman ñukanchi-

kuna chay panta mikushpanchikuna
chay vinuta upyashpanchikuna
yuyanchisapa Jesukristu wañushkanta.

**Yuyanakunanchikuna tiyan allita
rurashpachu kawsaykanchisapa
manachu nishpa.**

²⁷Kankuna mana kuyanakushpa chay
vinuta upyashpaykichi chay panta
mikushpaykichi yuyaykankichi
Jesukristu yawarninta ichashpa wañush-
kan mana nima kananta. Chashna
yuyashpa mikushpaykichi Tata Diosta
piñachinkichi. ²⁸Chayrayku manara
chay panta mikushpara chay vinuta
upyashpara shunkunchikunapi yuyan-
anchikuna tiyan allitachu manachu
rurashpa kawsaykanchisapa nishpa.
²⁹Chay panta mikushpa chay vinuta
upyashpa Jesukristu wañushkanta allita
yuyananchikuna tiyan. Mana allita
yuyashpa mikuptinchikuna Tata Dios
kastigawashunchisapa. ³⁰Chashna Tata
Dios kankunata kastigashuptikichika
sukkuna unkudu sukkuna shaykudu
kankichi. Sukkuna wañushkasapana.

³¹Chayrayku ñukanchikuna allita
yuyananchikuna tiyan allita rurashpa-
chu kawsaykanchisapa manachu nishpa.
Chashna allita yuyanakushpa mikuptin-
chikuna upyaptinchikuna Tata Dios
mana kastigawashunchisapachu.

³²Mana allita rurashpa kawsaptinchi-
kuna Tata Dios kuyawashpanchikuna
kastigawanchisapa allita rurashpa
kawsananchikunapa. Kastigawanchisapa
ama chay mana Jesukristuta kreyik
runakunashina mana tukuyniyuk
ninaman rinanchikunapa.

³³Chayrayku wawkinikuna, panini-
kuna, tantanakushpaykichi chay panta
mikunaykichipa chay vinuta upyanayki-
chipa sukwana sukwana shuyanakyuchi
tantalla mikunaykichipa upyanayki-
chipa. ³⁴Ichara Jesukristuta kreyikmasi-

kichi yarkaymanta kankunawan
tantanakushpa aypata mikunman
aypata upyanman. Alli kanman chay
yarkak runa manara kankunawan
tantanakushpara wasinpi allita
mikonanpa ama Tata Dios kastiga-
nanpa.

Kankunaman rishpayni ashwanta
yachachishkaykichi.

**Tata Diospa Espiritun suka suka
atipachiwanchisapa suk layata suk
layata rurananchikunapa.**

12 ¹Wawkinikuna, paninikuna,
kunan yachachiykichi Tata
Diospa Espiritun tukuy *Jesukristuta
kreyik runakunata atipachiwananchiku-
nata suka suk layata suka suk layata
rurananchikunapa. ²Kankuna allita
yuyankichi manara Jesukristuta
kreyishpa kawsaptikichira supay
pantachishuptikichi mana rimakuk
dioskunata kuyashpa kawsashkayki-
chita. ³Kunanka munani yachanayki-
chipa imashnami yachanchisapa pimi
allita yachachikun pimi mana allitachu
yachachikun nishpa. Tata Diospa
Espiritun suk runata atipachiptinka
mana atipanmanchu rimayta Jesus
malditu kananta. Chaymanta Tata
Diospa Espiritun mana atipachiwaptin-
chikuna mana atipanchisapachu rimayta
Jesus kamachiwakninchi kananta.

⁴Tata Diospa Espiritun atipachiwap-
tinchikuna sukpish sukpish atipanchi-
sapa suk layata suk layata rurayta.
Chashna suk layata suk layata rurap-
tinchikunapish Tata Diospa Espiritunlla
atipachiwaykanchisapa. ⁵Rikchak laya
ruranata rurashpanchikunapish
Señorninchi Jesukristullata sirviykan-
chisapa. ⁶Rikchak laya rurana tiyan
Tata Diosta sirvinanchikunapa. Chashna
rikchak layata ruraptinchikuna Tata
Dios tukuy laya ruray atipak kashpa

atipachiwanchisapa tukuy chaykunata rurananchikunapa.

⁷Tata Diospa Espiritun sukta sukta atipachiwanchisapa tukuy Jesukristuta kreyikmasinchikunawan yanapanakushpa kawsananchikunapa. ⁸Tata Diospa Espiritun sukkunata atipachiwanchisapa suk runakunata yachachiyta allita rurashpa kawsanankunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa Tata Diospa rimananta allita entiendishpa yachachikunanchikunapa.

⁹Tata Diospa Espiritun sukkunata atipachiwanchisapa tukuy shunku Tata Diosllata kreyishpa alli ruranakunata rurananchikunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa unku dukunata alliyachiyta.

¹⁰Sukkunata atipachiwanchisapa *milagrukunata rurayta. Sukkunata atipachiwanchisapa yachachikuyta imatami Tata Dios ruranayan nishpa. Sukkunata atipachiwanchisapa riksiyta pimi allita Tata Diosta kasushpa yachachikuykan pimi supaykunata kasushpa llullachikushpa yachachikuykan nishpa. Sukkunata atipachiwanchisapa mana yachaypa laya rimanakunata rimayta. Sukkunata atipachiwanchisapa chay mana yachaypa laya rimashkankunata entiendichikuyta. ¹¹Tata Diospa Espiritunlla munashpa tukuy kay alli ruranakunata sukta sukta atipachiwanchisapa rurayta.

**Jesukristuta kreyishpa
kawsashpanchikuna suk
kuerpupushina kanchisapa.**

¹²Kuerpunchikunapi aypa laya tiyaptinpush suk kuerpulla kanchisapa. Chashnashina suk laya suk laya alli ruranakunata rurashpanchikunapish Jesukristuta kreyishpanchikuna suk kuerpulla kanchisapa. ¹³*Judiyu mana judiyu runakuna kashpanchikunapish, rantidu mana rantidu runakuna

kashpanchikunapish Jesukristuta kreyishpa suklallalla kanchisapa. Tata Diospa Espiritun bawtisawashpanchikuna tantanachiwanchisapa suklallalla kananchikunapa. Tata Dios tukuy ñukanchikunata Espiritunta kuwashkanchisapa.

¹⁴Kuerpunchikunapi aypa laya imanchikuna tiyawaptinchikunapish suk kuerpulla kanchisapa. ¹⁵Ichara chakinchi willawanchiman: Ñuka mana makiki kashpaynika mana kanpachu kani nishpa. Chashna willawaptinchikunapish chakinchika ñukanchillapami.

¹⁶Ichara rinrinchi willawanchiman: Ñuka mana ñawiki kashpaynika mana kanpachu kani nishpa. Chashna willawaptinchipish rinrinchika ñukanchillapami.

¹⁷Tukuy kuerpunchi ñawilla kaptin mana rinriyuk kashpanchikunaka mana nima atipanchimansapachu uyarikuyta. Tukuy kuerpunchi rinri kaptin mana sinkayuk kashpanchikunaka mana atipanchimansapachu nima mutkiyta.

¹⁸Tata Dioska tukuy imanchikunata maypicha munarkan churayta chaypi churashka. ¹⁹Rinrinchilla ñawinchilla sinkanchilla kashpanchikuna mana kuerpuyukchu kanchimansapa. ²⁰Tukuy laya kuerpunchikunapi tiyaptinpush suklallalla kanchisapa. Chaymantapish Jesukristuta kreyishpanchikuna suklallalla kanchisapa.

²¹Ñawinchikuna mana makinchikunata willanmanchu: Mana kawakuyta atipaptikichi mana munaykichichu. Umanchipish mana chakinchikunata willanmanchu: Kankunata mana munaykichichu. ²²Tukuy imanchikuna allima. Suk imanchikunata mana nimatashina yuyashpanchikunapish sukaman yanapawanchisapa.

²³Suk imanchikunata mana kawachikunayashpa kuydashpa llachapawan

arkanchisapa. Suk imanchikunata mana munanchisapachu ni pi kawananpa. Chay imanchikunata ashwan allita arkanchisapa. ²⁴Suk imanchikunata kawachikunayashpa mana chashnachu arkanchisapa. Tata Dioska yachachiwashkanchisapa chay mana kawachikunayananchikunata arkananchikunapa. ²⁵Tata Dios mana munanchu ni suk imanchikunata mana nimatashina kawananchikunapa. Kuerpunchikunata rurarkan tukuy imanchikuna sukwan sukwan tantalla allita yanapanakunakunapa. ²⁶Suk imanchikuna nanaptin chaywan tukuy kuerpunchi sufrin. Suk imanchikunata kuydaptinchikuna tukuy kuerpunchi kushikun.

²⁷Kuerpunchikunapi aypa imanchikuna tiyan. Chashnashina Jesukristuta kreyishpa aypa kashpanchikunapish paypa kuerpunshina kanchisapa. ²⁸Tata Dios atipachiwanchisapa suk laya suk laya ruranakunata ruranchikunapa. Sukkunata kachawashkanchisapa tukuy mayta rishpa rimananta yachachikunanchikunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa yachachikuyta imatami payka ruranyakan nishpa. Sukkunata atipachiwanchisapa paypa rimananta yachachikuyta. Sukkunata atipachiwanchisapa milagrukunata rurayta. Sukkunata atipachiwanchisapa unkudukunata alliyachiya. Sukkunata atipachiwanchisapa runakunata yanapayta. Sukkunata atipachiwanchisapa Jesukristuta kreyikmasinchikunata yachachiyta allita tantalla trabajanankunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa mana yachaypa laya rimanakunata rimakuyta.

²⁹Tata Dioska manami tukuytachu kachawanchisapa tukuy mayta rishpa paypa rimananta yachachikunanchikunapa. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa yachachikuyta imatami payka ruranyakan nishpa. Manami tukuytachu

atipachiwanchisapa paypa rimananta yachachikuyta. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa milagrukunata rurayta. ³⁰Manami tukuytachu atipachiwanchisapa unkudukunata alliyachiya. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa mana yachaypa laya rimanakunata rimayta. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa chay mana yachaypa laya rimanakunata entiendichikuyta.

³¹Chayrayku akuychi Tata Diosta mañaypachi atipachiwananchikunapa chay ashwan alli ruranakunata rurayta. Kunanka yachachiykichi imashnami tukuy chay alli ruranakunamanta ashwan allita kuyanakushpa kawsankichi nishpa.

**Pablu yachachiwanchisapa
imashnami kuyanakushpa
kawsashunchisapa nishpa.**

13 ¹Runakunapa angelkunapa mana yachaypa laya rimanakunata rimashpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chay mana yachaypa laya rimanakunata rimanchisapa. Chashna rimashpanchikunaka suk kampanata waktaykakshina suk bullata rurakshina kanchisapa.

²Tata Dios ruranyakananta yachachikushpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chaykunata yachachikunchisapa. Tata Dios munananta manara yachachikushkanta yachashpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chaykunata yachanchisapa. Tata Diospa rimananta allita entiendishpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta entiendinchisapa. Sukaman Tata Diosta tukuy shunku kreyishpa sukaman almirana laya ruranakunata rurashpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chaykunata ruranchisapa.

³Tukuy tiyawananchikunata mana nimayuk runakunata kushpanchikunapish mana chay runakunata kuyashpanchikunaka yankamanta chaykunata kunchimansapa. Suk chikniwakninchi runakuna rupachiwashpa wañuchiwap-
tinchikunapish chay wañuchiwakninchi runakunata mana kuyashpanchikunaka Tata Dios mana nimata kuwashunchisapachu.

⁴Runamasinchikunata kuyashpanchikuna mana piñayashpa kushikushpalla yanapashpa kawsanchisapa. Mana sukpa ima tiyapukninta munanchisapachu. Mana kikinichikunallapa munanan-
chikunata rurashpa mana alabana-kushpa kawsanchisapa.

⁵Runamasinchikunata kuyashpanchikuna mana millanapa layata rimanchisapachu nima ruranchisapachu. Mana kikinichikunallapa munanchisapachu. Mana kunanllachu piñakunchisapa. Mana ni pita chikninichisapachu.

⁶Kuyashpanchikuna runamasinchikuna sufriptinkuna mana kushikunchisapachu. Runamasinchikuna allita rurashpa kawsaptinkuna kushikunchisapa.

⁷Kuyashpanchikuna runamasinchi-kuna chikniwaptinchikunapish mana nimata rimashpalla kawsanchisapa. Runamasinchikunata kuyashpanchikuna suk runapa mana allita willawaptinchi-kuna manara allita yachashpa mana kreyinchisapachu. Runamasinchikuna mana allita ruraptin shuyanchisapa allita rurashpa kawsanankunata. Ima layata sufriptinchikunapish mana shaykushpalla kawsanchisapa.

⁸Señorninchi *Jesukristu shamuptin manana Tata Diospa ruranayanankunata yachachikushunchisapanachu. Manana chay mana yachaypa laya rimanakunata rimashunchisapanachu. Tukuy yachashkanchikuna manana nimanachu kanan tiyan. Chashna tukuy

yachananchikuna tukuptinpish kuyana-kushunchisapalla. ⁹Kunan kay tiempu sukaman yachashpanchikunapish mana tukuytachu yachanchisapa. Tata Dios ruranayananta mana tukuytachu yachachikunchisapa. ¹⁰Señorninchi Jesukristu shamuptin allita entiendishunchisapa. Chay ñawpa yachashkanchikunata mana nimatashina kawashunchisapa.

¹¹Wambra kashpanchikuna mana atipashkanchisaparachu allita rimakuyta yuyayta yachayta. Kunan runakuna kashpanchikuna manana wambrakunashinanachu yuyaykunchisapa. ¹²Iden puyuyadu espejupi uyanchita chinka chinkallata kawananchikunashina Tata Diospa yuyayninta manara allitarachu yachanchisapa. Señorninchi Jesukristu shamuptinra uya uya kawanakushpanchikuna tukuy mana yachashkanchikunata allitana yachashunchisapa. Kunan manara allitarachu Tata Diosta riksinchisapa. Jesukristu shamuptin Tata Dios riksiwananchikunashina paytapish allitana riksisunchisapa.

¹³Jesukristu shamunankaman payta tukuy shunku kreyinanchikuna tiyan. Kushikushpa shuyananchikuna tiyan sieluman rinanchikunapa. Sukwan sukwan kuyanakushpalla kawsananchikuna tiyan. Chashna kuyanakushpa kawsashpanchikuna Tata Diosta ashwan allita kushichinchisapa.

**Akuychi munaypachi Tata Diospa
Espiritun tukuy layapi
atipachiwananchikunata.**

14 ¹Chayrayku sukwan sukwan allita kuyanakushpalla kawsaychi. Chashna kuyanakushpalla munaychi Tata Diospa Espiritun suktapish suktapish atipachishunaykichipa tukuy alli laya ruranakunata ruranaykichipa.

Tukuy chay alli ruranakunamanta ashwanta munaychi Tata Diospa ruranayananta yachachikunaykichipa. ²Mana yachaypa laya rimanata rimashpaykichi Tata Diosllata mana runakunatachu parlachinkichi. Tata Diospa Espiritun manara yachashkaykichita atipachishunkichi rimayta. Chay mana yachaypa laya rimanata rimaptikichipish runakuna mana entiendishunkichichu.

³Chaymanta Tata Diospa ruranayananta yachachikushpaykichi tukuy uyarishuknikichita entiendichinkichi paykunapish *Jesukristuta ashwanta kreyishpa kawsanankunapa. Paykunata animuchishpa yanapankichi ashwan allita rurashpa kawsanankunapa. ⁴Chay mana yachaypa laya rimanata rimashpaykichi kikikichilla animuchinakunkichi ashwan allita Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa. Chaymanta Tata Diospa ruranayananta yachachikushpaykichi Jesukristuta kreyikmasikichita yanapankichi ashwan allita kreyikushpa kawsanankunapa.

⁵Ñuka munayman tukuy kankuna mana yachaypa laya rimanata rimanaykichipa. Chashna munashpaynipish ashwanta munayman Tata Diospa ruranayananta sukkunata yachachinaykichipa. Tata Diospa ruranayananta yachachikushpaykichi kreyikukmasikichita ashwan allita yanapankichi. Chay mana yachaypa laya rimanata rimaptikichi tiyanan tiyan suk runa chay rimanata entiendichikunapa. Chaypina tukuy Jesukristuta kreyikmasikichita animuchinkichi ashwan allita katinankunapa.

⁶Chayrayku wawkinikuna, paninikuna, kankunata pasyak rishpayni mana yachaypa laya rimanata rimashpayni mana nimapi yanapaykichimanchu. Ashwan alli kanman Tata Dios

yachachiwashkanta yachachinaynipa. Ashwan alli kanman Tata Diospa ruranayananta paypa rimananta yachachinaynipa. Chaypirami allita yanapaykichiman.

⁷Suk runa kenata pukuptin guitarrata takaptin mana kuska tononpi soynachiptin mana yachanchimansapachuchu ima tonotami soynachiykan nishpa.

⁸Servisiupi trompetata mana kuska tononta pukuptinka soldadukuna mana tantanakunmansapachu makanakurinkunapa. ⁹Ñukanchikunapish tantanakushpa suk mana yachaypa laya rimanata rimaptinchikuna mana ni pi yachanmansapachu imatami willaykanchisapa nishpa. Chashna mana entiendiwaptinchikuna mana ni piwan parlaykakshina kanchisapa.

¹⁰Tukuy runakunapa chikan laya chikan laya rimanankuna tiyan. Sukpish sukpish rimanankunata kikinkunalla entiendinsapa. ¹¹Suk runakuna mana yachananchikuna rimanankunapi parlachiwaptinchikuna manami entiendinchimansapachu. Chay runakunawan mana entiendinakushpanchikuna mana parlayta mana riksinakuyta atipanchimansapachu. ¹²Imashnacha aypa laya rimanakuna tiyan Tata Diospa Espiritun suk layata suk layata atipachiwanchisapa rurayta. Kankuna sukaman munaykankichi Tata Dios rikchak layata atipachishunaykichipa. Chayrayku ashwanta munaychi Tata Diospa Espiritun atipachishunaykichipa kreyikukmasikichita ashwan allita yanapanaykichipa.

¹³Chayrayku mana yachaypa laya rimanata rimashpanchikuna akuychi Tata Diosta mañaypachi chay rimashkanchikunata entiendichiwananchikunapa. ¹⁴Tata Dioswan parlashpa suk mana yachaypa laya rimanata rimashpayta kuyaykanchisapa. Chashna Tata

Diosta kuyashpanchikunapish chay rimashkanchikunata mana entiendinchisapachu.

¹⁵Chayrayku akuychi Tata Dioswan parlaypachi entiendinanchikuna layata orashpa mana entiendinanchikuna layatapish orashpa. Akuychi Tata Diosta kuyashpa kantaypachi entiendina layata kantashpa mana entiendina layatapish kantashpa. ¹⁶Tata Diosta kuyashpa mana entiendinanchikuna layata alabaptinchikunaka Tata Diosta mana riksik runakuna mana entiendiwanchisapachu. Chayrayku mana atipansapachu ñukanchikunawan tantalla Tata Diosta alabayta. ¹⁷Allimata Tata Diosta agradesishpanchikunapish chay mana entiendik runakunata mana yanapanchisapachu Jesukristuta ashwan allita kreishpa kawsanankunapa.

¹⁸Ñukaka kankunamanta ashwan aypa kuti mana yachaypa laya rimanakunata rimani. Chayrayku Tata Diosta agradesini. ¹⁹Chashna kaptipish Jesukristuta kreyikmasinikunawan tantanakushpayni entiendina layallata munayman yachachikuyta pichka rimanallata rimashpash. Mana munaymanchu mana yachaypa layata yachachikuyta chunka waranka rimanakunata rimashpash.

²⁰Wawkinikuna, paninikuna, kay yachachishkaynita allita entiendiychi. Ama suk mana yuyaykuk wambrakunashina yuyaychichu. Chaymanta wambrakuna mana yuyansapachu mana allita rurayta. Paykunashina ama yuyaychichu mana allikunata rurayta.

²¹Tata Dios rimanampi willawanchisapa: “Ñukami llaktayniman chikan laya rimanayuk runakunata kachasha yachachikunankunapa allita kasuwankunapa. Chashna chay runakuna yachachikuptinkunapish llaktaynipi kawsak runakuna mana kasuwanayan-

kasapachu.” ²²Kunanpish Tata Dios atipachiwanchisapa mana yachaypa laya rimanakunata rimayta. Chashna rimaptinchikuna mana Jesukristuta kreyik runakuna yachansapa Tata Diosmanta rimaykananchikunata. Chaymanta Tata Dios atipachiwanchisapa paypa ruranyakananta Jesukristuta kreyikmasinchikunata yachachiyta ashwan allita payta kreyinankunapa.

²³Tantanakushpanchikuna mana yachaypa laya rimanakunata tukuy ñukanchikuna rimaptinchikuna mana Jesukristuta kreyik runakuna yaykushpa rimanmansapa dementu kananchikunata.

²⁴Chaymanta tukuy ñukanchikuna *Tata Dios ruranyakananta yachachikuptinchikuna mana Jesukristuta kreyik runakuna yaykushpa uyariwashpanchikuna kikinkuna yuyanankunasapa uchasapa kanankunata. ²⁵Chashna yuyanakupitinkuna Tata Dioska riksichinkasapa shunkunkunamantapacha uchasapa kanankunata. Chaypina chay runakuna kunkurikushpa Tata Diosta kuyashpa rimankasapa payna deveras ñukanchikunawan tantalla kananta.

Pablu yachachikun Tata Diospa wasinpi tantanakushpanchikuna imashnami sukpih sukpish rurashunchisapa nishpa.

²⁶Wawkinikuna, paninikuna, Tata Diosta kuyanaykichipa tantanakushpaykichi sukkuna salmokunata kantankichi. Sukkuna Tata Diospa rimananta yachachikunkichi. Sukkuna Tata Dios ruranyakananta yachachikunkichi. Sukkuna mana yachaypa laya rimanakunata rimankichi. Sukkuna chay mana yachaypa laya rimanata entiendichikunkichi. Tukuy chaykunata ruraychi tukuy Jesukristuta kreyikmasikichi ashwan

ashwanta payta kasushpa kawsanankunapa.

²⁷Mana yachaypa laya rimanata rimashpaykichi ishkaylla kimsalla sukmanata sukmanata rimanaykichi tiyan. Chaypina Tata Diospa Espiritun yanapap-tinkuna sukkuna chay mana yachaypa laya rimanankunata entiendichishunaykichi tiyan. ²⁸Mana entiendichikuk runa tiyaptinka chay mana yachaypa laya rimanata sapallaykichilla Tata Diosllawan parlashpa rimaychi. Ama chaykunata rimaychichu runakuna uyarinankunapa.

²⁹Chaymanta ishkaylla kimsalla sukmanata sukmanata Tata Dios ruranyananta yachachikuychi. Chaypina tukuy Jesukristuta kreyikmasikichi chay yachachikushkaykichita allita uyarishpa yuyanankuna tiyan allitachu manachu yachachikuykankichi nishpa.

³⁰Chaypina suk yachachikuk runa yachachikuykaptin ichara Tata Dios suk tiyaridu uyariyak runata willanman yachachikunapa. Chaypina chay yachachikuykak runa upallayanman tiyan chay suknin yachachikuk runa yachachikunapa. ³¹Chashna Tata Dios munananta suktapish suktapish willashuptikichi sukmanata sukmanata yachachikuychi. Chashnamanta tukuy Jesukristuta kreyikmasikichi allita yachakunkasapa ashwan allita kushikushpa payta kasushpa kawsanankunapa. ³²Tata Dios munananta willashuptikichi yachachikunaykichipa allita yuyaykushpa shuyanaykichi tiyan chay yachachikuykak runa tukuchanan-kaman. ³³Tata Dios munan tukuy llaktakunapi Jesukristuta kreyik runakuna allita sukmanata sukmanata yachachikunankunapa. Chayrayku kankunapish kushikushpalla sukmanata sukmanata allita yachachikuychi.

³⁴Chaymanta tantanakushpaykichi suk yachachikuk yachachikuykaptin

mana allichu paninchikuna sukwan sukwan parlanakunankunapa. Kusankunapa mandunpi kashpa chay yachachikuykakta upallalla uyarinankuna tiyan. Tata Diospa rimananka chayta yachachiwanchisapa. ³⁵Paninchikuna mana entiendishpankuna wasinpi chayashpankuna kusankunata tapunankuna tiyan. Mana allichu Tata Diospa wasinpi warmikuna ima yuyanankunata parlachikunankunapa.

³⁶Aypa llaktakunapi Tata Diospa rimananta kasushpa kawsak runakuna tiyan. Manara kankuna Jesukristuta kreyiptikichira chay llaktakunapi kawsakkuna payta allita kreyishpa kawsashkasapa. Tata Dios mana kankunallatachu rimananta entiendichishushkankichi. ³⁷Tata Dios suk kankunata atipachishushkankichi ruranyananta yachachikuyta. Paypa Espiritun kankunata suk layata suk layata atipachishunkichi rurayta. Chashna kaptinka yachankichi tukuy kay yachachishkayni Señorninchipa kamachikunan kananta. ³⁸Suk runa yachachikunaynita mana kasunayap-tinka ama paytapish kasuychichu.

³⁹Wawkinikuna, paninikuna, kankuna Tata Diosta kuyashpa tantanakushpaykichi munaychi Tata Dios ruranyananta yachachikuyta. Ama ni pita michaychichu mana yachaypa laya rimanata rimaptin. ⁴⁰Chashna allita yachachikushpaykichi allita yuyaykushpa kuskata yachachikuychi.

**Pablu yachachikun Jesukristu
wañushkanmanta
kawsamushkanta.**

15 ¹Wawkinikuna, paninikuna, kunanka munani chay yachachishkaynikunata kashkan allita yuyanaykichipa. Ñuka yachachishkaykichi *Jesukristu wañushpa salvawash-

kanchikunata. Chashna yachachikuptini kankuna chayta allita kreyishpa kawsaykankichi. ²Tukuy kay yachachikushkaynita allita mana shaykushpa kreyiptikichi Tata Dios mana alli rurashkaykichimanta perdonashushkankichi. Mana allita Jesukristuta kreyishpaykichika llullakushpa kreyikuykankichi.

³Tata Dios yachachiwashkanta kankunata yachachishkaykichi: Jesukristu uchanchikunarayku wañurkan Tata Dios killkadu rimanampi willawashkanchishina. ⁴Jesukristu wañuptin pampashkankunawasha kimsa diya ukun Tata Dioska kawsachimurkan. Tata Dios chaytapish killkadu rimanampi willawanchisapa. ⁵Jesukristu wañuyanta kawsamushpa disipulun Pedrupi rikurirkan. Chaymanta chay chunka ishka disipulunkunapish rikurirkan. ⁶Chaymanta pichka pachak Jesukristuta kreyikmasinchikunapi rikurirkan. Kunankaman yaka tukuy chay kawak runakuna kawsansapara. Sukkunaka wañushkasapana. ⁷Chaymanta chay disipulun Jakobopish rikurirkan. Chaymanta tukuy disipulunkunapi kashkan rikurirkan.

⁸Chaymanta chay disipulunkunapi rikurishkanwasha Jesukristuka ñukapish rikurirkan. Chayrayku yuyanakuni iden mana killan paktadupi nasidushina kanaynita. ⁹Manara Jesukristuta kreyishpayni payta kreyik runakunata chiknishpa wañuchichikuk karkani. Chayrayku yuyanakuni tukuy Jesukristu kachashkan runakunamanta mana nima kanaynita. Yuyanakuni mana alli rurak kanaynita Jesukristu yachachikuk kachamuwanapa.

¹⁰Chay laya kaptinipish Tata Dios sukaman kuyawashpa mana yankamantachu kachamuwashka paypa rimananta yachachikunaynipa. Tata Dios mana

yanapawaptinka mana atipaymanchu karkan yachachikuyta. Chashna yanapawaptin tukuy chay yachachikukmasinikunamanta ashwanta yachachikushkani.

¹¹Mana nimananchu pimi kankunata yachachishushkankichi. Ñukapish paykunapish yachachikuptinikuna ñami kreyishkankichina.

**Pablu yachachikun
wañushkanchikunamanta
kawsamunanchikunata.**

¹²Ñukaykuna yachachikushkanisapa Jesukristu kawsamushkanta. Kankuna chay yachachishkaynikunata kreyishpaykichi ¿imapatí sukkuna rimankichi wañushkanchikunamanta mana kawsamunanchikunata? ¹³Ñukanchikuna wañushkanchikunamanta mana kawsamuptinchikunaka Jesukristupish wañushkanmanta mana kawsamurkanchu.

¹⁴Jesukristu mana kawsamushka kaptin ñukaykuna yankapa yachachikuymansapa. Kankunapish yachachikunaynikunata yankapa kreyiykankichiman. ¹⁵Ñukaykuna allita yachachikunisapa Tata Dios Jesukristuta kawsachimushkanta. Mana kawsachimushka kaykaptinka ñukaykuna llullachikuk runakuna kaymansapa karkan. Ñukanchikuna mana kawsamunanchikuna kaptinka Tata Dios Jesukristuta mana kawsachimunmanchu karkan. ¹⁶Ñukanchikuna wañushkanchikunamanta mana kawsamunanchikunapana kaptinka Jesukristupish mana kawsamunmanchu karkan.

¹⁷Jesukristu mana kawsamushka kaptinka kankuna yankapa yachachikushkaynita kreyiykankichiman. Kunankaman Tata Dios uchaykichimanta manara perdonashunkichimanachu karkan. ¹⁸Chashna kaptinka chay Jesukristuta kreyik wañudukuna mana

sielupi Tata Dioswan kawsaykanmansapachu. ¹⁹Kay allpallapi kawsaptinchikuna Jesukristu yanapawananchikunata yuyashpanchikunaka tukuy runakunamanta ashwan sukaman llakinchimansapa.

²⁰Señorninchi Jesukristuka deverasmi wañushkanmanta kawsamushka. Manara ni pi wañushkanmanta kawsamuptinra Jesukristuka ñami kawsamushkana. Chayrayku ñukanchikunapish payshina wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa.

²¹Chay ñawpa awilunchikuna Adan Tata Diosta mana kasushkanrayku wañurkan. Ñukanchikunapish payshinami wañushunchisapa. Chaymanta Jesukristu wañushkanmanta kawsamushkanrayku ñukanchikunapish payta kreyishpa wañushpa kawsamushunchisapa. ²²Tukuy Adanmanta mirakkuna wañunanchikuna tiyan. Tukuy Jesukristuta kreyik runakuna wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa. ²³Tata Dios munashkan tiempu tukuy ñukanchikuna kawsamushunchisapa. Tukuy runakunamanta Jesukristu primeruka kawsamurkan amana kashkan wañunanpa. Chaymanta kashkan shamuptin ñukanchikunapish wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa.

²⁴Jesukristu kashkan shamushpa tukuy kamachikuk runakunata, awtoridar runakunata, tukuy supaykunata kamachikuk kanankunamanta wishchunkasapa. Chashna tukuy paykunata wishchushpa Tatan Diosta willanka payllana kamachikunanpa. ²⁵Jesukristuka allita kamachikunan tiyan Tata Dios tukuy payta chiknik runakunata saru saru ruranankaman payllata kasunankunapa. ²⁶Chay washa Jesukristullana kamachikuk kashpa tukuy wañudu runakunata kawsachimunkasapa.

²⁷Tata Dios tukuy Jesukristuta chiknik runakunata saru saru rurarkansapa. Tata Dios Jesukristuta willaptin tukuy layata kamachinanpa yachanchisapa Jesukristuka mana Tata Diosta kamachinanta.

²⁸Chashna Tata Dios Jesukristuta kamachikunanpa willashka kaptin payka tukuy layata kamachinka. Tata Diospa wambran kashpa tukuy kamachikunanpa willashkanta Tatanpa mandunpi churanka. Chaypina Tata Dioslla tukuytana kamachikunka.

²⁹Chayrayku yachanchisapa tukuy wañudukuna kawsamunankunata. Chaymanta sukkuna Jesukristuta kreyishpankunapish manara bawtiskushpankunara wañurkansapa. Chaypina suk kuyanakupmasinkuna vesesninpi bawtisakurkansapa. Chay bawtisakuk runakuna mana kreyishpa wañudukuna kawsamunankunata mana chay wañudukunapa vesesninkunapi bawtisakunmansapachu karkan.

³⁰Ñukaykuna Tata Diospa rimananta yachachikushkaynikunarayku suk runakuna kuti kuti munansapa wañuchiwaysapata. Mana kawsamunanchikunata kreyishpaynikuna mana muchuymansapachu kuti kuti wañuchiwanyanankunata.

³¹Wawkinikuna, paninikuna, tukuy diya chay chikniwak runakuna wañuchiwanyaykansapa. Chashna wañuchiwanyaykaptinkunapish sukaman kushikuni yachashpa kankuna allita Jesukristuta kreyishpa kawsaykaykichita. ³²Kay Efeso llaktapi iden sakra animalkunashina chikniwak runakuna wañuchiwanyayshpankuna sukaman sufrichiwarekansapa. Ñuka mana kreyishpa kashkan kawsamunaynita mana muchuymanchu karkan chashna sufrichiwanankunata. Suk runakunashina rimayman: “Kayakaman

wañushpa mana kawsamushunchisapanachu. Chayrayku akuychi tukuy layata mikuyypachi upyaypachi ruraypachi.”

³³Ama llullachinakushpa chaytaka rimaychichu. Chay llullachikuk runakunata kasushpaykichi paykunashina mana allita rurashpa kawsankichiman. ³⁴Allita yuyaykushpa kawsaychi ama chay runakunashina mana allita rurashpa kawsanaykichipa. Sukkuna mana Tata Diosta kreyishpa kawsaykanchi. Chaykunata willaykichi pinkakunaykichipa.

**Pablu yachachikun imashnami
wañushkanchikunamanta
kawsamushunchisapa.**

³⁵Ichara kankuna tapuwankichiman: ¿Imashnatí wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa? ¿Ima layatí muru usun wiñaynin wiñananpa.

³⁶¿Manachu yachankichi? Suk chakranchipi murukunata tarpuptinchi muru usun wiñaynin wiñananpa. ³⁷Chay murukunata tarpuptinchi mallkina tukun. Manana murukunallanachu kiparin. *Trigu muruta tarpuptinchi trigu mallkina wiñan. ³⁸Murukunata tarpuptinchi Tata Dios wiñachin munanan layallata. Imatapish kaptin tarpuptinchi Tata Dios wiñachin chay layallata.

³⁹Imashnami murukuna chikan laya chikan laya tiyan chashnami runakunapa animalkunapa aychanpish chikan laya chikan layami. Pishkillukunapa challwakunapa aychankunapish chikan laya chikan layami.

⁴⁰Tiyan sielupi kawsakkuna. Tiyan allpapi kawsakkuna. Chay sielupi kawsakkuna chikan laya kuerpuyuk sielupi Tata Diosta allita kushichishpa kawsanankunapa. Ñukanchikuna kay allpapi kawsashpanchikuna chikan laya kuerpuyuk kanchisapa kay allpapi Tata

Diosta kushichishpa allimata kawsananchikunapa.

⁴¹Chaymanta intiwan killa chikan layata chikan layata lusichikunsapa. Aypa laya luserukuna tiyashpa chikan layata chikan layata lusichikunsapa.

⁴²Ñukanchikunapish wañushkanchikunamanta chikan layata kawsamushunchisapa. Wañuptinchikuna kuerpunchikuna allpana tukunka. Chikan laya kuerpuyukna kawsamushunchisapa manana kutin wañunanchikunapana.

⁴³Wañuptinchikuna unkuk usuk kuerpunchikunata pampansapa. Chaymanta Tata Dios kawsachimuwaptinchikuna kushikushunchisapa mushuk kuerpuyuk kashpanchikuna. Wañuk kuerpunchikunata pampaptinkuna kashkan kawsamushpanchikuna manana wañushunchisapanachu.

⁴⁴Wañuptinchikuna wañuk usuk kuerpunchikunata pampansapa. Chaymanta chikan laya kuerpuyukna kawsamushunchisapa sielupi kawsananchikunapa. Kay allpapi kawsashpanchikuna wañuk kuerpuyuk kanchisapa. Chay sielupi kawsashpanchikuna mana wañuk kuerpuyukna kashunchisapa.

⁴⁵Tata Diospa killkadun riman: “Tata Dios suk ullkuta rurarkan wañuk kuerpuyuk kananpa.” Ñukanchikunapish Adanmanta mirashpa payshina wañuk kuerpuyuk kanchisapa. Chaymanta Jesukristu wañushkanmanta kawsamushkanrayku wañushkanchikunamanta kawsachimuwashunchisapa. ⁴⁶Kay allpapi kawsashkanchikunawashara rishunchisapa sielupi Tata Dioswan kawsak.

⁴⁷Tata Dios awilunchikuna Adanta allpamanta rurarkan kay allpapi kawsanapa. Chaymanta Señorninchi Jesukristu sielumanta shamurkan nasik runa kananpa. ⁴⁸Ñukanchikunapish Adanmanta mirashpa Adanshina kay

allpapi kawsaykanchisapa. Chaymanta Jesukristu kawsamushkanshina ñukanchikunapish kawsamushunchisapa paywan tantalla sielupi kawsananchikunapa. ⁴⁹Kay allpapi kawsashpa allpamanta ruradu Adanshina wañuk kuerpuyuk kanchisapa. Chaymanta sielupi kawsashpa Jesukristushina mana tukuyuniyuktana kawsashunchisapa.

⁵⁰Wawkinikuna, paninikuna, mash uyariwaychi. Allpamanta ruradu kuerpunchikunawan mana atipanchisapachu Tata Diospa kawsananpi yaykuya. Allpamanta ruradu wañuy yachak kashpanchikuna mana atipanchisapachu mana tukuyuniyukta kawsaya.

⁵¹Chaymanta kunanka suk allima manara yachashkaykichita yachachiykichi. Manami tukuychu wañushunchisapa. Jesukristu tukuy payta kreyikukunata chikan laya kuerpunchikunata kuwashunchisapa. ⁵²Raslla suk ratu ñawsayaypi suk *angel trompetata pukuptin Jesukristuka tukuy payta kreyik wañudu runakunata kawsachimunkasapa amana kashkan wañunankunapana. Kay allpapi kawsaptinchikunaka ñukanchikunatapish chikan laya kuerpunchikunata kuwashunchisapa. ⁵³Kay allpapi kawsashpanchikuna wañuy yachak runakuna kanchisapa. Kay kuerpunchikunawan mana atipanchisapachu riyta sielupi Tata Dioswan kawsak. Chayrayku Jesukristuka chikan laya mana usuk mana wañuk kuerpunchikunata kuwashunchisapa sielupi mana tukuyuniyukta kawsananchikunapa.

⁵⁴Chashna kay usuk wañuk kuerpunchikunata mana tukuyuniyuk layatana ruraptin manana kashkan wañushunchisapanachu. Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa: “Sielupi Tata Dioswan kawsashpanchikuna manana wañushun-

chisapanachu.” ⁵⁵Chaypina manana nima unkushunchisapanachu. Manana nima llakishunchisapanachu. Nima wañuyta manchashunchisapanachu. Manana nima wañushunchisapanachu.

⁵⁶Kay allpapi kashpanchikuna Tata Diospa kamachikunankunata mana kasushpa kawsashpanchikuna uchallikunchisapa. Uchanchikunarayku wañunanchikuna tiyan.

⁵⁷Chashna uchallikunanchikunarayku wañunanchikuna kaptin Señorninchi Jesukristu wañurkan Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Payka wañurkan wañushkanchikunamanta kawsachimuwanchikunapa. Chayta yachashpa sukaman kushikushpa Tata Diosta agradesinchi-sapa.

⁵⁸Chayrayku munanayni wawkinikuna, paninikuna, tukuy chaykunata yuyashpa allita Jesukristuta kreyishpa paypa ashwan allita trabajaychi. Yachankichi Jesukristupa allita trabajashpaykichi mana yankapa trabajanaykichita.

**Pablu roygakun ofrendata
kukunankunapa Jesukristuta
kreyikmasinkunapa.**

16 ¹Ñuka Galasia partipi yachachishkanisapa *Jesukristuta kreyikmasinkunata ofrendata kukushpa yanapanankunapa. Kankunapish paykunata yachachishkaynishina Jesukristuta kreyikmasikichita ofrendata kukushpa yanapaychi. ²Tukuy ganashkaykichimanta tipi kullkikichita ashuchiychi domingo diya tantanakushpaykichi Tata Diosta kunaykichipa. Ñuka rinaynikaman tantachiykaychi chayaptini amana tantanachinaykichipa.

³Suk wawkinchikunata akllaychi chay tantachishkaykichi ofrendata Jerusalem

llaktaman apanankunapa. Chaymanta ñuka chayashpayni kartakunata killkashpa chay akllashkaykichi wawkinchikunata kachasha. ⁴Ichará ñukapish Jerusalem llaktaman paykunawan tantalla riyman.

Pablu yuyan Korintoman riyta.

⁵Kankunaman rishpayni chay Masedonia partimanpish rinayani. Chaymanta chay partimanta Korinto llaktaykichi-man risha.

⁶Llaktaykichi-pi kankunawan suk tiempta kiparinayani. Ichará tukuy tamya tiempu kankunawan kipariyman. Chaymanta chikan llaktaman riptini kankuna atipankichiman yanapawayta rinaynipa. ⁷Tata Dios munaptinka suk tiempta kankunawan kiparisha. Mana munanichu pasakshinalla kawaynikichita.

⁸Kay Efeso llaktapi kiparisha *judiyu runakunapa *Pentekostes fiestaynikuna diyakaman. ⁹Kay llaktapi Tata Diospa rimananta sukaman allita yachachikuykani. Aypa chikniwak runakuna sufrichi-waptinkunapish sukkuna yachachikunaynita uyariykansapa. Chayrayku kankunaman manara risharachu.

¹⁰Wawkinchi Timoteo kankunapi chayaptin yanapaychi kankunawan kushikunapa. Paypish ñukashinami sukaman allita Tata Diospa rimananta yachachikun. ¹¹Alli yachachikuk kaptin ama washanchaychichu. Kushikushpa yanapaychi ñukaman shamunanpa. Ñukami paytaka shuyaykani suk wawkinchikunawan tantalla shamunankunapa.

¹²Wawkinchi Apolosta sukaman roygashkani suk wawkinchikunawan kankunaman rinankunapa. Kunanka mana munanchu riyta. Ichará suk tiempukaman rinka.

Pablu wawkinkunata despidinsapa.

¹³Jesukristuta allita yuyashpa allita kreyishpa mana manchakushpa kawsay-

chi. Sinchikushpa mana shaykushpa Jesukristuta kreyiychi. ¹⁴Tukuy ruranyakichita allita kuyanakushpa ruraychi.

¹⁵Wawkinikuna, paninikuna, kankuna yachankichi kay Akaya partipi manara ni pi Jesukristuta kreyiptinkunara wawkinchi Estefanas tukuy familyankunawan kreyikurkansapa. Paykunaka kreyikukma-sinchikunata sukaman yanapashpa kawsansapa. ¹⁶Estefanas sukaman trabajashpa yanapakushkankunashina aypa wawkinchikuna paninchikuna tiyan. Munani kankunapish paykunata kasushpa yanapanakushpa kawsanaykichipa.

¹⁷Sukaman kushikushkani wawkinchi Estefanas wawkinchi Fortunatowan wawkinchi Akaykowan yanapawak shamuptin. Kankuna mana atipaptikichi shamuyta chay wawkinchikuna allita yanapawaykansapa. ¹⁸Kay kimsa wawkinchikuna kankunatashina ñukatapish yanapawashpa kushichiwashkasapa. Chay laya wawkinchikunata kuyaypachi.

¹⁹Kay *Asia partipi Jesukristuta kreyikmasinchikuna rimachishunkichi. Wawkinchi Akilas warmin Prisilawan rimachishunkichi. Tukuy paykunapa wasinpi tantanakuk Jesukristuta kreyikkuna rimachishunkichi. ²⁰Tukuy kay wawkinchikuna rimachishunkichi. Kankunapish tantanakushpa kuyanakushpa sukwana sukwana rimachinaychi.

²¹Ñuka Pablu kay kartata killkashishkayniwasha kikini makiniwan killkashpayni rimachiychi. ²²Señorninchi Jesukristu ñami shamunkana. Chashna shamushpa tukuy mana payta kuyak runakunata mana tukuyniyuk ninapi kastigankasapa.

²³Sukaman munani Señorninchi Jesukristu kankunata allita yanapashunaykichipa.

²⁴Kankuna Jesukristuta kreyikmasinikuna kaptikichi sukaman kuyaykichi.

Ñuka Pablu chayllata killkashishkaychi.